

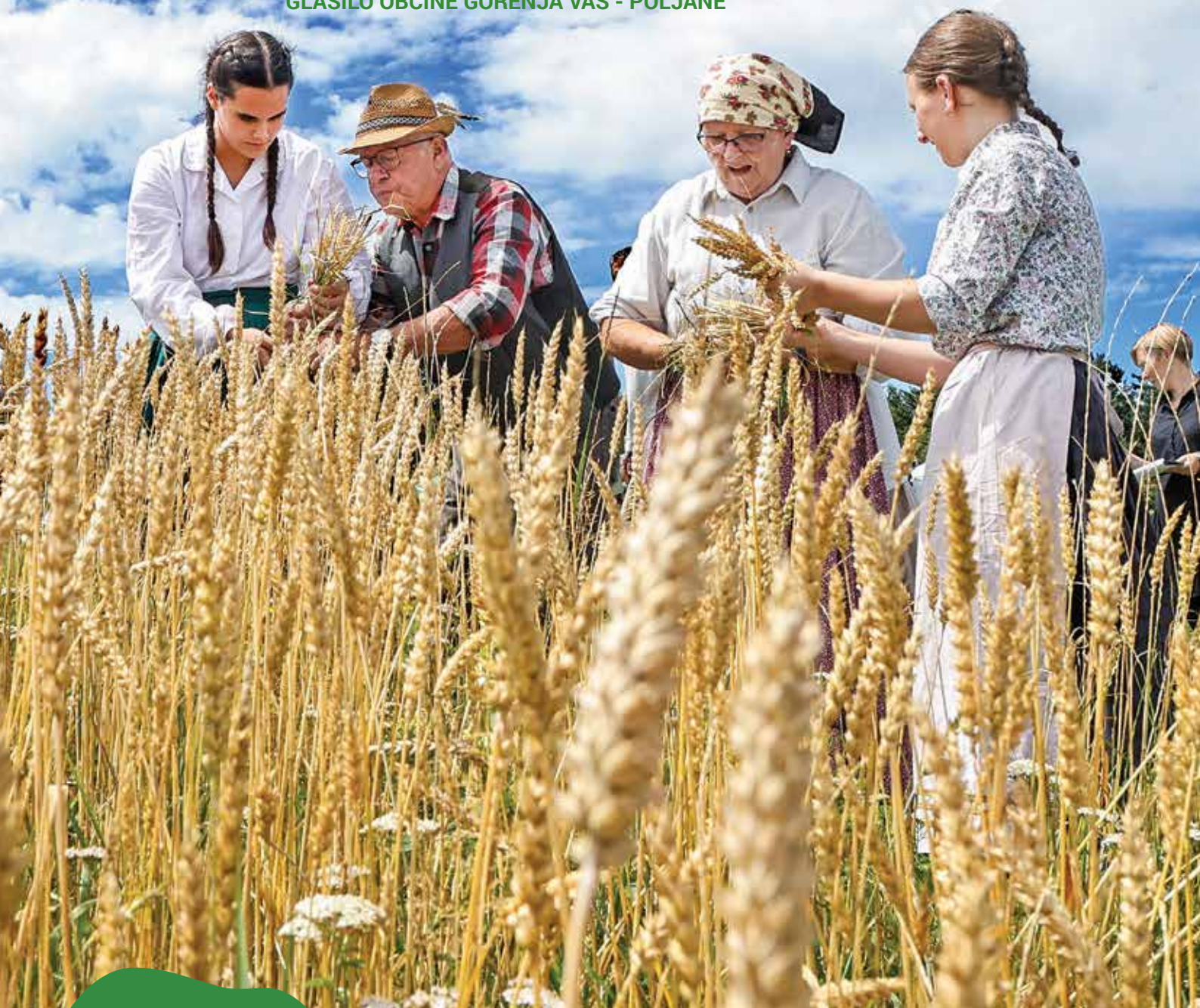

Občina
Gorenja vas -
Poljane

Podblegaške novice

letnik XXIX | številka 7
september 2025

GLASILO OBČINE GORENJA VAS - POLJANE

STRAN 3

Župan je zadovoljen
s potekom
poplavalne obnove.

STRAN 5

Obdržali program
družinske medicine

STRAN 7

Dodatna programa
fizioterapije

STRAN 22

Poletje pod Starim
vrhom

STRANI 24, 25

Afriška izkušnja
ju je zaznamovala

Iz županovega dnevnika

Izbrani dogodki iz županovega pestrega urnika, ki obsega tako projektno vodenje dela občine kot soustvarjanje dogodkov

- ▶ **7. 7.** I Na kavico sem povabil ravnatelja obeh osnovnih šol, pogovorili smo se o minulem šolskem letu in prihajajočih novostih na tem področju.
- ▶ **9. 7.** I Odzval sem se povabilu blejskega župana ob odprtju prenovljene hokejske dvorane.
- ▶ **16. 7.** I Na sestanku pri ministru za šolstvo g. Vinku Logaju, predstavili smo mu projekt novogradnje Podružnične šole Javorje in se pogovorili o razpisu za sredstva na tem področju.
- ▶ **28. 7.** I Sestanek z direktorjem Osnovnega zdravstva Gorenjske na temo razvoja patronažne službe v naši in sosednji občini Žiri.
- ▶ **30. 7.** I Obisk dveh delovišč s strani delegacije Direkcije RS za infrastrukturo in ministrice Alenke Bratušek. Ogledala si je potek del na Gorenji Dobravi in na Fužinah. Z obeh stani je bilo izraženo zadovoljstvo ob poteku del.
- ▶ **20. 8.** I Podpis koncesijske pogodbe z novim koncesionarjem družinske medicine g. Markom Možino, ki smo mu na občini ob soglasjih ministrstva za zdravje že prej izdali odločbo o podelitvi koncesije.
- ▶ **22. 8.** I Na povabilo vaščanov Krnic pri Novakih sva se s predsednikom KS Gorenja vas g. Podobnikom udeležila piknika ob obnovi ceste v vas.

Vsebina

Obnova bo končana prihodnje leto	4
Zakorakali v svet znanja	6
Nadgrajeni ulični zbiralniki.....	7
Jesenski dogodki.....	9
Poletne panoramske vožnje na Stari vrh.....	10
Na razstavi tudi slike iz Poljanske doline	11
Župnik iz Dolenje Žetine.....	12
Izdali svojo prvo skladbo	13
Srednješolska leta so bila najlepša leta	18
Recept za uspeh je zadostna motiviranost.....	19
Drugi najboljši klub v Sloveniji.....	20
Novi pridobitvi cerkve sv. Urbana	23
Jubilej župnije.....	26
Rekordno število otrok na oratoriju	30

Naslednja številka: 17. oktober 2025

Svoje prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 29. septembra 2025 po elektronski pošti na naslov: mateja.rant@g-glas.si. Informacije o prireditvah, ki jih organizirate, pošljite na naslov: zavod@poljanskadolina.com. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Stik z županom

Župan je za vaša vprašanja, predloge in mnenja dosegljiv vsak torek med 15. in 17. uro in sredo med 14. in 17. uro po telefonu št.: 051/384-433. Za sestanek pri županu se lahko dogovorite tudi v sprejemni pisarni občine po telefonu št.: 04/51-83-100.

Kolofon: Podblegaške novice (ISSN 1408 – 3086) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, časopisno podjetje, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, elektronski naslov: info@g-glas.si, telefon: 04/201 42 10. Odgovorna urednica: Mateja Rant, mateja.rant@g-glas.si, oglasno trženje: Robert Aleksič, robert.aleksic@g-glas.si, telefon: 040/508 891. Oblikovna zasnova: Rok Oblak, priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o., naklada: 2450 izvodov, distribucija: Pošta Slovenije. Podblegaške novice brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Podblegaške novice so v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS vpisane pod zaporedno številko 102. Na naslovnici: Praznik žetve v Žirovskem Vrhu, foto: Tina Dokl

Župan je zadovoljen s potekom poplavlne obnove

Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek si je konec julija ob drugi obletnici ujme ogledala rekonstrukcije državne cestne infrastrukture na Gorenjskem, med drugim tudi na relacijah Gorenja vas–Todraž in Trebija–Sovodenj.

Klara Mrak

Zaradi poplav je bilo 4. avgusta 2023 po državi evidentiranih skupaj 190 zapor, od tega 92 popolnih in 98 s polovično prevoznostjo, so po ministričinem obisku na Gorenjskem spomnili na ministrstvu za infrastrukturo. Vseh 1984 kilometrov v ujmi poškodovanih cest, kar predstavlja skoraj tretjino vseh državnih cest, so vzpostavili v prvotno stanje. Bratuškova si je sicer na Gorenjskem ogledala rekonstrukcije državne cestne infrastrukture na relacijah Gorenja vas–Todraž, Trebija–Sovodenj in Sorica–Petrovo Brdo. Na Gorenjskem je bilo sicer poškodovanih 52 odsekov v skupni dolžini okoli štiristo kilometrov, vrednost škode je okoli sedem milijonov evrov. Bratuškovo je sprejel župan Milan Čadež skupaj s poslancem Žanom Mahničem, pri pregledu gradbišč pa je bilo ugotovljeno, da dela potekajo skladno s pogodbenimi roki in bodo dokončana do konca letošnjega oziroma sredine prihodnjega leta.

»Dve leti po poplavih lahko rečem, da bo skoraj polovica programa poplavlne sanacije izvedena z letošnjim letom. Na Gorenjskem, kjer sem si danes ogledala tri projekte, lahko rečem, da smo z vidnim

Bratuškova si je v okviru obiska na Gorenjskem ogledala rekonstrukcije državne cestne infrastrukture na relacijah Gorenja vas–Todraž in Trebija–Sovodenj.

FOTO: TINA DOKL

in z izvedbo zadovoljni. Projekt, kjer smo zdaj (na delovišču Trebija–Sovodenj, op. p.), je eden od dveh najdražjih projektov v programu poplavlne obnove. Vesela sem, da so z deli zadovoljni tudi župani.

Verjamem, da si marsikdo želi, da bi se stvari odvijale še nekoliko hitreje, ampak naša naloga je, da je infrastruktura, ki je narejena, bistveno bolj odporna, kot je bila pred poplavi, in to je morda tudi razlog, da stvari tečejo nekoliko dlje, kot bi si želeli. Mislim, da je velik uspeh te vlade, da nam je uspelo zagotoviti sredstva tako za poplavalno sanacijo kot za projekte, ki se odvijajo na nepoplavljenih območjih,« je povedala Bratuškova. »Z letošnjim letom tako s polno dinamiko nadaljujemo tudi nepoplavalne projekte.«

S potekom poplavlne obnove je zadovoljen tudi župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež. »Od marca lani se stvari odvijajo v pravo smer. Delovišči imamo na trasi Gorenja vas–Todraž in na trasi Trebija–Sovodenj, v pripravi pa je projekt Gorenja vas–Hotavlje. Projekt je narejen, recenziran, prilagojen tudi na nov most, ki smo ga v času sanacije naredili s sredstvi za poplavalno obnovo. Vem, da so bili na terenu tudi že cenilci za površine, sledijo vsi nadaljnji postopki,« je povedal Čadež. Gradbeni stroji naj bi sicer na kilometer in pol dolgem odseku med Gorenjo vasjo in Hotavljami zabrnili še letos.

Pri pregledu gradbišč je bilo ugotovljeno, da dela potekajo skladno s pogodbenimi roki in bodo dokončana do konca letošnjega oziroma sredine prihodnjega leta.

FOTO: TINA DOKL

Obnova bo končana prihodnje leto

Lani jeseni je stekla ena največjih cestnih investicij v občini v zadnjih desetletjih, in sicer obnova približno štiri kilometre dolgega odseka v dolini Kopačnice, ki sega vse od središča Hotavelj, skozi dolinski del Srednjega Brda, mimo domačije Topličar pa vse do prvih objektov naselja Kopačnica.

Elizabeta Rakovec

Investicija poleg ureditve ceste obsega tudi vkop novega vodovoda, saj dolina Kopačnice še ni opremljena z javnim vodovodom. Dela so se najprej začela v soteski Kopačnice, kjer je bila cesta močno poškodovana še v poplavah pred dvema letoma. Cilj tega dela investicije je zgraditi poplavno odpornejšo prometnico. V ta namen je bilo treba rešiti odvajanje zaledne pobočne vode preko širokih cestnih prepustov do Kopačnice ter urediti cestno meteorno kanalizacijo in drenažo močnih tokov podzemne vode, zato se na tem delu urejajo globinske drenaže.

Poleg navedenega odseka se je prednostno izvajala tudi obnova odseka od Hotavelj skozi dolinski del Srednjega Brda, kjer so stanovanjski objekti. Ta je bil v juliju že asfaltiran, da bi zmanjšali prashenje in omogočili dostop do stanovanjskih objektov. Trenutno se izvaja rekonstrukcija odseka nad Topličarjem vse do obnovljenega dela po dolini Kopačnice. Sledi pa še ureditev zadnjega odseka preko Hotavelj, ki izstopa po zahtevnosti, saj bo v ožini pri Tesnarju treba izvesti daljše podprtvanje za ureditev vodovoda.

Kljub obsežnosti investicije je bil prvotni rok izvedbe predviden še letos, saj je bil ob hitrem napredovanju gradbišča takšen terminski plan povsem izvedljiv. Žal pa je zaradi prijav inšpekcijam s strani fizičnih oseb sredi leta prišlo do skoraj popolnega zastoja del na gradbišču. Investitor se je moral spoprijeti z zahtevami, da je treba hkrati s sanacijo ceste skozi najožji del Kopačnice zgraditi tudi sonaravne struge ob vodotoku Kopačnica, cesto pa karseda odmakniti od struge Kopačnice. Navedeno

Obnova ceste v dolini Kopačnice bo končana prihodnje leto.

FOTO: BERNARD STREL

ne predstavlja zgolj zahtevnega tehničnega zalogaja zaradi zelo strme zaledne pečine na bočni strani ceste, pač pa tudi zamude zaradi zahtev po izdelavi dodatne dokumentacije in zagotavljanja dodatnih finančnih virov zaradi povečanja investicije. Navedena okoliščina ne omogoča več zaključka investicije v letošnjem letu, prav tako pa tudi ne popolne sprostitev prometa, saj gradbišče zaradi vsega navedenega še ni v zaključni fazi, da bi omogočalo varno izvajanje dvosmernega prometa. Če bo gradnja lahko potekala po sedanjih načrtih, pa bodo vsi štirje odseki lahko predani namenu v poletnih mesecih prihodnjega leta.

Sanirajo cesto in plazove

Občina v sklopu odprave posledic poplav v avgustu 2023 izvaja sanacijska dela na plazovih vzdolž ceste Poljane–Smoldno–Gabrška Gora in rekonstrukcijo pripadajoče lokalne ceste, ki je bila ob poplavah zelo prizadeta.

Mateja Rant

Prvi del obsežne predvidene sanacije so po besedah Igorja Kržišnika z občine izvedli že lani, in sicer v spodnjem delu predvidenega odseka. »Vgrajeno je bilo tudi nekaj grobega asfalta, in sicer v dolžini okrog 450 metrov.« Letos dela na cesti večinoma potekajo na zgornjem odseku, ta čas izvajajo predvsem rekonstrukcijo ceste, sanacija plazov v smeri proti občinski meji v Gabrški Gori pa je večinoma že zaključena, je pojasnil Kržišnik. Sanacija ceste in plazov bo po pogodbi vredna devetsto tisoč evrov, še 261 tisoč evrov pa bodo na občini odšteli za asfaltiranje. Vsa potrebna gradbena dela za začetek asfaltiranja naj bi izvedli predvidoma do 22. septembra. V primeru, da bodo vremenske razmere ugodne, naj bi asfaltiranje končali do sredine

Končuje se obnova lokalne ceste Poljane–Smoldno–Gabrška Gora. FOTO: IGOR KRŽIŠNIK

oktobra, je napovedal Kržišnik, nato pa sledi še izdelava bankin ter finalna planiranja zgornjih in spodnjih brežin. »Vsa dela bodo tako predvidoma končana do konca oktobra.« Poudaril je še, da bodo tako dobili celovito prenovljeno lokalno cesto z ustreznimi urejenimi zalednim in drenažnim odvodnjavanjem ter stabilnimi spodnjimi brežinami. »Tudi ob morebitnih ekstremnih vremenskih dogodbah bi cesta morala zdržati brez večjih poškodb.«

Obdržali program družinske medicine

Koncesijo za program ambulate družinske medicine v Gorenji vasi, ki ga je predhodno izvajala Ambulanta Šubic, je prevzel zavod Pro vita.

Mateja Rant

Po podpisu koncesijske pogodbe o izvajanju zdravstvene dejavnosti na področju splošne in družinske medicine z županom Milanom Čadežem v avgustu je Zavod Pro vita v začetku septembra prevzel program ambulate družinske medicine v Zdravstveni postaji Gorenja vas. Podpis koncesijske pogodbe je za občino velikega pomena, sploh glede na to, da še vedno primanjkuje zdravnikov na področju primarnega zdravstva. »Zato smo na občini še posebno zadovoljni, da smo lahko koncesijo podelili strokovno izjemno visoko usposobljenemu zdravniku, ki že pozna okolje naše lokalne skupnosti, saj že sodeluje z zdravniki koncesionarji v gorenjevaškem zdravstvenem domu.« Zdravnik Marko Možina je namreč že od leta 2019 trikrat na teden delal v Ambulanti Šubic, tako da paciente že dobro pozna. »Zato je bila prijava na razpis za podelitev koncesije nekako logičen naslednji korak,« je pojasnil in dodal, da sta ta čas v ambulanti zaposlena tudi dva specializanta družinske medicine. »Enkrat tedensko bo v ambulanti delala tudi moja žena, ki v okviru zavoda Pro vita že vodi ambulanto v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka.« Tudi sam je delno zaposlen v mobilni paliativni enoti Splošne bolnišnice Jesenice, saj meni, da dostopna specialistična paliativna oskrba pomembno prispeva h kakovosti zdravstvene oskrbe v skupnosti, in vidi na tem področju še velike osebne in strokovne izzive. Kot opaža, ljudje na podeželju pri zdravniku pričakujejo drugačno obravnavo kot mogoče kje v večjih krajih. »Ni takega pritiska po izdajanju napotnic za specialiste, saj že v ambulanti pričakujejo, da jim boš ponudil ustrezno rešitev. Seveda pa se mora družinski zdravnik zavedati, kaj lahko kompetentno naredi sam in kdaj je nujna specialistična obravnava.« Ta čas je v gorenjevaški ambulanti zavoda Pro vita opredeljenih nekaj več kot 1500 pacientov. »Veseli smo, da del našega tima še naprej ostaja zdravnica Nadja Šubic, ker pa bo v ambulanti prisotna enkrat tedensko, bo obravnavo pacientov, ki so opredeljeni pri njej, delno prevzela zdravnica Klara Možina, h kateri se bodo pacienti lahko opredelili.« V delo se bosta vključevala tudi dva specializanta družinske medicine, ki sta zaposlena

Marko Možina FOTO: MATIC ZORMAN

v zavodu Pro vita. »Prav tako v timu ostajajo medicinske sestre Marina, Vesna in Neža, ki vestno skrbijo, da delo gladko teče.« Urnik ambulate ostaja enak: ob ponedeljkih in torkih popoldne, v sredo in četrtek dopoldne, v petek pa večinoma dopoldne, le vsak peti petek bo ambulanta odprta popoldne. Na občini so še pojasnili, da bo ambulanta v prvih mesecih še delovala v istih prostorih kot predhodno Ambulanta Šubic, še letos pa je predvidena selitev v prenovljene in sodobno opremljene prostore nekdanje lekarne, kjer ta čas zaključujejo urejanje novih ambulantnih prostorov, prilagojenih potrebam sodobnih standardov družinske medicine. »Potem bomo imeli tudi nekoliko več prostora, tako da bomo v prihodnje lahko še nekoliko povečali obseg programa, če se bosta mlada zdravnika odločila ostati,« je razložil Možina, ki še poudarja, da se bodo vsi zdravniki trudili bolnika postaviti na prvo mesto in se prilagoditi njegovim potrebam. »Zato si bomo prizadevali, da bomo za naše paciente kar se da dostopni tako po telefonu kot za obravnave v ambulanti in, kadar je treba, na domu. Ker tak način dela zahteva stalno prilagajanje našega urnika, se vsem pacientom zahvaljujemo za potrpežljivost, kadar s terminom zamujamo, in se veselimo dobrega sodelovanja še naprej.«

Občina Gorenja vas - Poljane
obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA

za sofinanciranje izobraževanja nadarjenih mladih glasbenikov in plesalcev – Jobstov sklad

S sredstvi v višini 3.000 evrov bo sofinancirala izobraževanja nadarjenih mladih glasbenikov in plesalcev v naslednjih vsebinah:

- sofinanciranje šolnin glasbenih in plesnih šol doma in v tujini,
- sofinanciranje izposoje instrumenta,
- enkratne dotacije z namenom sofinanciranja udeležbe na seminarjih, mojstrskih tečajih, poletnih glasbenih šolah ali tekmovanjih,
- enkratne dotacije za nakup instrumenta.

Celotno besedilo javnega razpisa in razpisne dokumentacije je objavljeno na spletni strani www.obcina-gvp.si.

Kandidati prijavo oddajo osebno v sprejemni pisarni občine ali pošljejo na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, do **20. 10. 2025**.

Krajevni urad spet odprt

Z Upravne enote Škofja Loka so sporočili, da so s septembrom spet odprli krajevni urad v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane. Gorenjevaški krajevni urad je mogoče obiskati ob četrčkih med 7.30 in 10. uro. Stranke lahko še naprej vse upravne storitve, ki se opravljajo na krajevnem uradu, opravijo tudi na sedežu Upravne enote Škofja Loka, Poljanska cesta 2, Škofja Loka. V nujnih primerih pa so na voljo na telefonski številki 04 55 50 100 ali elektronskem naslovu: ue.skofjaloka@gov.si.

Zakorakali v svet znanja

Ob začetku šolskega leta so v obeh osnovnih šolah v občini posebno pozornost namenili letošnjim prvošolcem. Dobrodošlico so zaželeli sto dvajset učencem, ki so letos prvič prestopili šolski prag.

Mateja Rant

Prvošolce ter njihove starše in učitelje na obeh matičnih šolah s podružnicami sta tudi letos pozdravila župan Milan Čadež in podžupan Anton Debeljak. Župan jim je zaželel uspešen in varen začetek šolskih dni ter veliko uspeha pri pridobivanju znanja. Ob tem pa jih je opozoril še na previdnost na cesti na poti v šolo in domov. Da se bo prvošolcem prvi šolski dan vtisnil v še lepši spomin, jim je ob tej priložnosti poklonil posvetilo in slovensko zastavo. V Osnovni šoli Ivana Tavčarja Gorenja vas je šolski prag prvič prestopilo 51 učencev na matični šoli ter še 12 v podružnici na Sovodnju in trije v podružnični šoli v Lučinah. »Prvošolcev smo vedno veseli, saj pridejo veseli, nasmejani in po navadi že težko čakajo na vstop v prvi razred,« je pojasnila ravnateljica Nataša Grom. Za prvošolce so pripravili krajšo slovesnost, po uvodnem sprejemu, kjer so prejeli tudi diplome in rumene rutice, pa so se z uči-

V obeh osnovnih šolah v občini je šolski prag prvič prestopilo 120 učencev.

FOTO: MATIC ZORMAN

telji odpravili v razrede, kjer so se udeležili delavnice, medtem pa so njihove razredničarke nagovorile še starše. V Osnovni šoli Poljane je prvič sedlo v šolske klopi 38 učencev na matični šoli in 16 v podružnični šoli v Javorjah. Tudi v poljanski šoli so

prvošolce razveselili z igrico, je pojasnil ravnatelj Tomaž Lang. Kot je dejal, pa v Javorjah že težko čakajo novo šolo, saj se ta čas soočajo s prostorsko stisko, sploh ker letos uvajajo še razširjeni program, tako da ima en razred pouk v župnišču.

Zahvala

Ob nesreči, ki nas je doletela 4. julija, bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali. V prvi vrsti hvala gasilcem gasilskih društev Sovodnj, Ledine, Žiri, Dobračeva, Gorenja vas in Idrija za takojšen odziv, gašenje in reševanje živine, vsem, ki ste že prvo noč in še pozneje pomagali pri čiščenju in odvažanju zgorele krme, vsem sorodnikom, sosedom in drugim, ki ste pomagali pri obnovi. Hvala vsem dobrim ljudem za darovani denar, hrano in pijačo, vsem, ki ste pomagali z brezplačnimi prevozi, darovali pesek, les in krmo za živino. Hvala podjetju M SORA, družini Bajt, zidarstvu Balant in krovcem Simona Vidmarja za vse ugodnosti ter hitro in učinkovito obnovo. Še posebno hvala tudi obema sosedoma, ki sta ves ta čas skrbela za našo živino. Vsem skupaj še enkrat en velik hvala.

Družina Podobnik z Mrzlega Vrha

i

Testiranje sistema SI-ALARM

Uprava RS za zaščito in reševanje bo v soboto, 27. septembra, izvedla javno testiranje novega sistema javnega obveščanja in alarmiranja po mobilnih javnih omrežjih (SI-ALARM). Vse osebe, ki bodo ta dan prisotne na ozemlju Slovenije in bodo imele vključene mobilne naprave, bodo prejele testno sporočilo, jasno označeno kot TEST. Sporočilo se bo samodejno prikazalo na zaslonu naprave, spremljala ga bosta glasen zvočni signal (pisk) in vibracija. Prejemnikom ni treba ukrepati, saj gre za testno sporočilo, zato prosijo vse prebivalce, da ostanejo mirni in sporočilo razumejo kot del načrtovanega preizkusa delovanja sistema. Namen javnega testiranja je preveriti delovanje sistema v praksi ter seznaniti javnost z načinom prejema in prikaza sporočil. Sistem SI-ALARM je namenjen hitremu in učinkovitemu pošiljanju nujnih informacij na določenem geografskem območju v primeru naravnih in drugih nesreč, ki resno ogrožajo življenja in premoženje.

i

Teden podeželja na Loškem

Tudi letos Razvojna agencija Sora (RAS) od 4. do 11. oktobra v sodelovanju še z drugimi institucijami in društvi na Loškem organizira Teden podeželja na Loškem. Letos ga pripravljajo 23. leto po vrsti. »Tudi letos Teden podeželja ohranja svoj osnovni namen – povezovanje institucij in društev, ki sodelujemo na področju razvoja podeželja, predstavitev rezultatov razvojnih aktivnosti in uresničevanja novih razvojnih usmeritev ter promocijo ponudnikov in njihovih dejavnosti na podeželju,« so pojasnili pri RAS. Letos bodo pripravili vodene ogleda in Lovski praznik, predstavitev tradicionalnih obrti, kulinarčne dogodke na temo sorškega sira in žit oziroma žitnih izdelkov, dneve zbiranja semen, predavanje o pomenu lokalne pridelave in uporabi žit v vsakodnevni prehrani, glasbeni dogodek v crngrobški cerkvi ter strokovno ekskurzijo.

Dodatna programa fizioterapije

V Gorenji vasi po novem izmenično dopoldne in popoldne delujeta še fizioterapevki Neža Mohorič in Katja Štucin.

Mateja Rant

V Zdravstveni postaji Gorenja vas je v avgustu začela delovati nova ambulanta fizioterapije. Občina je poskrbela za ureditev prostorov, Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG) pa za opremo in medicinske aparate. »V Gorenji vasi je zdaj zasebnica s koncesijo Lea Oblak in dve naši zaposleni diplomirani fizioterapevki. To področje je torej zdaj zelo dobro pokrito in se pričakuje, da se s tem čakalne dobe v tem okolišju zmanjšajo,« so pojasnili v OZG. V občini Gorenja vas - Poljane je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije že lani novembra odobril dva nova programa fizioterapije, saj so bile čakalne dobe na tem področju v preteklosti na območju občine Gorenja vas - Poljane precej dolge. Občina je zato lani poleti začela urejati nove prostore za fizioterapijo, v katere sta se avgusta preselili fizioterapevki, ki sta dejavnost fizioterapije dotlej izvajali v Škofji Loki. V ambulanti v Gorenji vasi delujeta od ponedeljka do petka od 6.15 do 19.45

Nova ambulanta fizioterapije v Zdravstveni postaji Gorenja vas
FOTO: MATIC ZORMAN

izmenično dopoldne in popoldne. Glede na to, da so potrebo po dodatnem programu fizioterapije izrazili tudi v občini Žiri, so še dodali v OZG, se bo v primeru, da bodo zagotovili prostorske možnosti, en program izvajal v Žireh.

Nadgrajeni ulični zbiralniki

Mateja Rant

Družba ZEOS je poleti nadgradila ulične zbiralnike za zbiranje odpadne električne in elektronske opreme. Kot so pojasnili na občini, je v večji predal mogoče oddati male gospodinske aparate, ki so v velikosti odprtine bobna zbiralnika ali manjši, kot so električni mešalniki, likalniki, tehtnice, ure, grelniki vode, ožemalniki, opekači kruha, salamornice, elektronske igrače, računalniška oprema, ter zabavno elektroniko in drugo malo opremo in orodje – sušilnike in kodralnike las, električna orodja, sesalnike, ventilatorje, brivnike, svetilke, likalnike, električne ščetke ...

Ob tem so opozorili, da je pred oddajo malih aparatov iz njih treba odstraniti baterije, če je to možno. Baterije je treba oddati v ločen moder manjši zbiralnik, nameščenem na uličnem zbiralniku, v katerem se zbirajo odpadne prenosne baterije in akumulatorji. »Svetujemo, da vse litij-ionske baterije, običajno namenjene ponovnemu polnjenju, zavijete v plastično folijo ali drugo zaščitno embalažo, da preprečite kratke stike. Še boljše pa je, da te baterije odpeljete v Zbirni center Todraž,« so poudarili na občini in dodali, da s tem preprečimo morebitne nevarnosti, kot so požari, ki nastanejo zaradi kopičenja tovrstnih baterij. V ulične zbiralnike pa ne sodijo televizorji in monitorji ter sijalke, saj se ob oddaji lahko razbijejo, pa tudi drugi odpadki, kot so oblačila, igle, zdravila in podobno.

Želijo si večjo odzivnost moških

Mateja Rant

»Program Svit je brezplačen, preprost in učinkovit presejalni program za zgodnje odkrivanje in celo preprečevanje raka debelega črevesa in danke,« poudarjajo sodelavci kranjske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje in dodajajo, da je namenjen moškim in ženskam med 50. in 74. letom starosti, saj se prav v tem obdobju pojavnost tega raka precej poveča. V programu Svit to bolezen v več kot 70 odstotkih primerov odkrijejo tako zgodaj, da onkološko zdravljenje sploh ni potrebno, kar pomembno vpliva na zdravljenje in kakovost življenja. Kot so pojasnili, so prav na Gorenjskem v prvem polletju letošnjega leta zabeležili najvišjo, skoraj 69-odstotno odzivnost v Sloveniji. V občini Gorenja vas - Poljane je bila odzivnost celo 80-odstotna, od tega je v Programu Svit sodelovalo 86 odstotkov žensk in 75 odstotkov moških. Zato si želijo, da bi se tudi moški začeli aktivneje vključevati v ta program, saj je rak debelega črevesa in danke pogostejši prav pri moških.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Radon in energetska sanacija

Radon je naravni radioaktivni plin, ki nastaja pri razpadu urana v tleh in kamninah. Zaradi svoje sposobnosti pronicanja v notranje prostore predstavlja pomembno okoljsko in zdravstveno tveganje. Ker je brez barve, vonja in okusa, ga ne moremo zaznati s človeškimi čutili, edini način za njegovo detekcijo pa je izvedba meritev.

Maja Čadež

Sevanju zaradi naravnih virov smo izpostavljeni povsod na Zemlji. Ko vdihujemo radon in njegove potomce (predvsem polonij, bizmut in svinec), ki imajo kratke razpolovne čase, prejmejo naša pljuča doze sevanja, ki povečujejo tveganje za nastanek pljučnega raka. Ker radona ni mogoče zaznati z vonjem ali vidom, lahko v zaprtih prostorih doseže nevarno visoke koncentracije – še posebej v kletnih prostorih in pritličjih. Plin pronica skozi razpoke, neustrezne stike in slabo zatesnjene preboje v temeljih stavb. Povprečna letna efektivna doza sevanja v Sloveniji je po novem (2023) ocenjena na okoli 6 mSv. Od tega več kot 80 odstotkov oziroma okoli 5 mSv prispeva ravno radon. Ta ocena se bistveno razlikuje glede na občino, v kateri živimo, saj so območja z ugotovljenimi povišanimi koncentracijami radona tudi območja z višjimi vrednostmi sevanja. Na koncentracije radona v stavbah odločilno vplivajo geološke značilnosti (vsebnosti urana in prepustnost kamnin ter tal pod stavbo), poti, ki so na voljo za prehajanje radona iz tal v stavbo, izhajanje radona iz gradbenih

materialov in hitrost izmenjave med notranjim in zunanjim zrakom, ki je odvisna od konstrukcije stavbe, navad prebivalcev glede prezračevanja in zrakotesnosti stavbe. Treba je tudi poudariti, da koncentracije radona v prostorih nihajo dnevno in sezonsko, zato so za določitev povprečja nujne meritve. Tesnjenje ovoja stavbe zaradi energetskih sanacij in zmanjševanje naravnega prezračevanja prostorov imata pogosto znaten negativen vpliv na koncentracije radona. Kar je dobro s stališča energetske učinkovitosti, je lahko z vidika radona slabo. Zato je pri načrtovanju kakršnihkoli posegov v obstoječo stavbo, ki pomembno spreminjajo tlačne razlike, priporočena ocena koncentracije radona in po potrebi hkrati izvedba protiradonske sanacije.

Varovanje pred radonom je v Sloveniji urejeno z več pravnimi akti, vključno z zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti, uredbo o nacionalnem radonskem programu ter pravilnikom o zahtevah za novogradnje in sanacije. Meritve radona izvajajo pooblaščen izvajalci, ki morajo imeti redno zaposlene strokovnjake in ustrezne akreditirane merilne metode. Za določitev

povprečne letne koncentracije radona se prva meritev izvede v ogrevalni sezoni. Če se ugotovi, da letna doza sevanja presega 6 mSv, je treba izvesti gradbene posege za zmanjšanje izpostavljenosti. To običajno vključuje vgradnjo aktivnega sistema za prezračevanje zemljine pod talno konstrukcijo, tesnjenje oboda talne konstrukcije in prebojev ter uporabo radonske zaporne folije. Obstoječe stavbe, v katerih odkrijemo povišane koncentracije radona, lahko relativno enostavno, uspešno (do 90-odstotno zmanjšanje) in cenovno ugodno saniramo. Uspešnost sanacije se izkaže s kontrolnimi meritvami. Pri načrtovanju in gradnji vseh novogradenj (bivalnih in delovnih prostorov) na območju celotne Republike Slovenije je obvezno upoštevati radon. Za vse, ki jih zanima več informacij o energetskih sanacijah in o možnostih pridobitve nepovratnih sredstev Eko sklada so na voljo energetske svetovalne pisarne mreže ENSVET. Občani se lahko brezplačno posvetujejo z usposobljenimi energetskimi svetovalci, seznam pisarn in termini svetovanj so dostopni na spletni strani: <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/ensvet>.

Rokodelci so se predstavili

Prvo soboto v septembru so na Visokem znova pripravili Rokodelsko na Visokem.

Mateja Rant

Na rokodelskem sejmu je svojo ustvarjalnost predstavilo 26 razstavljalcev, pri čemer so se mojstrom s Škofjeloškega pridružili še rokodelci iz drugih regij in rokodelskih centrov. Ob rokodelskem sejmu so pripravili tudi bogat spremljevalni program – od rokodelskih delavnic do otroškega programa, pripovedovanja, kulinarike in glasbe.

Dogodek so po enoletnem premoru v Rokodelskem centru DUO Škofja Loka letos pripravili v sodelovanju z Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti kot partnerjem projekta Culturality (Kulturnost), ki ga sofinancira Evropska unija. »Dogodek je vedno dobra priložnost za promocijo lokalnih ustvarjalcev – pogosto vidimo zgolj njihove izdelke, a

Dogodek Rokodelsko na Visokem je priložnost za promocijo lokalnih ustvarjalcev. FOTO: MATEJA RANT

je pomembno, da se imajo ljudje možnost tudi srečati z rokodelci in se z njimi pogovoriti. Obenem pa lahko tudi sami ustvarjajo na različnih delavnicah in tako neposredno izkusijo, koliko truda je potrebno za vrhunski izdelek,« je razložila Kati Sekirnik iz Rokodelskega centra DUO Škofja Loka.

Pestro poletno dogajanje

Zavod Poljanska dolina je celo poletje, od junija do konca avgusta, obiskovalcem Dvorca Visoko ponujal pester program dogodkov za vse generacije.

Jure Ferlan

Ob petkih so potekali Petkovi glasbeni večeri, na katerih so nastopile številne glasbene zasedbe iz Poljanske doline in širše okolice. Petkov večer 17. julija je spremljal kulturno-kulinarični dogodek Visoški lonec, na katerem so obiskovalci lahko poskusili to staro specialiteto. V kulturnem programu je sodeloval Dušan Škrlep, ki je predstavil svojo razlago Poljanskega narečja, nastopili sta folklorna skupina Zala s predstavitevijo kostumov in pevke iz delavnic ljudskega petja, ki so se poimenovala Visoški pušeljci. Ta dan je bilo po Dvorcu tudi strokovno vodenje Biljane Ristić in Mojce Šifrer Bulovec iz Loškega muzeja.

V avgustu sta se odvila še dobro obiskana koncerta Družine Triler, ki postaja tradicionalen, in Adija Smolarja, ki je bil zaradi vremenskih razmer prestavljen v športno dvorano Osnovne šole Poljane. V avgustu je potekalo večdnevno izobraževanje Digitalni svet za osnovnošolce, ki ga je izvajala Ljudska univerza Škofja Loka. Otroci so spoznavali varno uporabo interneta ter različne uporabne veščine, ki pridejo prav tako doma kot v šoli. Odvila sta se tudi dva Filmska večera, posebno dobro je bil obiskan prvi na predvečer velikega šmarna, ko so predvajali Ravbarskega cesarja, ki v Poljanski dolini velja za kultnega, saj so ga pred

Na kulturno-kulinaričnem dogodku Visoški lonec so obiskovalci lahko poskusili to specialiteto. FOTO: ANJA STROJAN

petimi desetletji odigrali odlični poljanski igralci v narečju, na drugem večeru pa je bila klasika: Cvetje v jeseni. Na Dvorcu so zaznamovali tudi rojstni dan Ivana Tavčarja 28. avgusta. Možen je bil ogled foto predstavitve obnove pisateljeve grobnice v letu 2016, potekala so tudi brezplačna vodenja. Za okusen zaključek poletja je Zavod Poljanska dolina pripravil še Tavčarjev kulinarični večer, na katerem so ljubitelji dobre hrane uživali v izbranih jedeh. V Šubičevi hiši sta v juliju in avgustu potekali dobro obiskani enotedenski počitniški ustvarjalni delavnici za otroke, ki ju je vodila Tanja Nikolić z Zavoda O.

Jesenski dogodki

Jure Ferlan

Pomemben dogodek na Visokem bo letošnji Oktoberfejt, na katerem se bo zaznamovala desetletnica »Polanskega šanka«. Potekala bo karavana domačih pivovarov, tako da bo mogoče poskusiti številne vrste piva, za jedačo pa bo poskrbel gorenjevaški Pajzl z burgerji in Mitja Gantar z žar ponudbo, za najmlajše pa bosta urejena otroški kotichek in največji peskovnik. Od 20. ure naprej bo igrala skupina Raubarji.

V začetku oktobra se bo na Dvorcu Visoko odvijal Lovski praznik. Po skupnem dopoldanskem lovu lovskih družen iz občine Gorenja vas - Poljane bo ob 12. uri nastopil zbor rogistov. Po pozdravu predstavnika lovskih družen in nastopu lovskega pevskega zbora bo strokovna predstavitev Lovskega praznika. Vsaka lovska družina bo po lovu pripravila svoj lovski lonec, v katerem ne bo manjkalo divjačine, možno ga bo tudi pokusiti. Obiskovalci si bodo lahko ogledali prikaz dela z lovskim psom in fotografsko razstavo Zorana Vidriha, potekala bo poslikava obrazov, za najmlajše pa bo organiziran otroški kotichek. Potekalo bo vodenje po gozdni učni poti Visoko. V okviru Tedna podeželja na Loškem bodo potekala tri brezplačna vodenja: prvo bo redno mesečno vodenje v utrdbi Rupnikove linije na Golem vrhu, drugo na Dvorcu Visoko, ko bo tudi brezplačno vodenje na Golem vrhu. Popestril ga bo igran prizor v organizaciji Turističnega društva Gorenja vas, ki bo pred vhom v utrdbi ponujalo sveže pečene

V soboto, 11. oktobra, bo obiskovalce v podzemni utrdbi Rupnikove linije na Golem vrhu sprejel vojak Kraljevine Jugoslavije. FOTO: JURE FERLAN

palčinke. Konec oktobra bo v Dvorcu Visoko potekala delavnica o eksotičnih živalih.

V Šubičevi hiši bo v septembru medgeneracijska delavnica makrame zapestnic, Alojz Demšar bo predstavil predloge o ureditvi ostankov porušene cerkve sv. Martina v Žireh in Poljanah, obeta se še otroška ustvarjalna delavnica s Tanjo Nikolić. V oktobru bo potekalo predavanje Romine Pleško o gobah in predavanje Irme Dolinar o bosanskih piramidah. Med jesenskimi počitnicami bodo v hiši dopoldne potekale otroške ustvarjalne delavnice s Tanjo.

Poletne panoramske vožnje na Stari vrh

V Smučarsko-turističnem centru Stari vrh so letos prvič tudi poleti za nekaj dni omogočili prevoze s šestsežnico na Stari vrh.

Mateja Rant

Panoramske vožnje so potekale vsak dan zadnjih štirinajst dni v avgustu. V ceno vozovnice so vključili tudi posebne ugodnosti pri lokalnih ponudnikih, pri katerih so si obiskovalci lahko privoščili kulinarčna razvajanja, je pojasnil direktor Smučarsko-turističnega centra (STC) Stari vrh Miha Mrak.

Ponovno obratovanje šestsežnice, ki je minulo zimo mirovala, sta omogočili lastnici, to sta občini Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane, ki sta z letošnjo dokapitalizacijo pomagali poplačati dolgove upnikom. »S prvim avgustom so nam tako znova vklopili elektriko in smo lahko začeli nujna vzdrževalna dela, saj naprava več kot leto ni delovala.« Za projekt poletnih panoramskih voženj s šestsežnico na Stari vrh so se po Mrakovih besedah odločili v soglasju z domačini in lastniki zemljišč ter lokalnimi ponudniki. »Če bomo namreč tudi v prihodnje želeli, da bo Stari

V STC Stari vrh so letos prvič tudi poleti omogočili panoramske vožnje s šestsežnico na Stari vrh. FOTO: MIHA MRAK

vrh živel tudi poleti, bomo morali delati z roko v roki,« je poudaril Mrak in dodal, da je obratovanje naprav pomembno tako za STC Stari vrh kot tudi gostince in ponudnike atrakcij na Starem vrhu. Zato ga veseli, da jim je uspelo vzpostaviti zaupanje z lastniki zemljišč in drugimi akterji v turizmu na Starem vrhu, kjer tudi poleti obiskovalce čaka pestra ponudba, od pohodnih poti do adrenalinskega parka in kulinarike. Razvoj poletne ponudbe na Starem vrhu pa po Mrakovih besedah pomeni dobre obete tudi za zimsko sezono.

Krompir pražili tudi Gorenjevaščani

Prvo soboto v septembru je v Šenčurju na Gorenjskem potekal 25. Svetovni festival praženega krompirja. Organiziralo ga je Društvo za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi v sodelovanju z Občino Šenčur in Turističnim društvom Šenčur.

Jure Ferlan

Na festivalu je sodelovalo 60 ekip pražilcev krompirja, večinoma iz Slovenije, nekaj iz tujine. Med njimi so bili tudi člani Turističnega društva Gorenja vas.

Kot je povedal predsednik društva Jožef Čepin, je bilo v Šenčurju kar 24 njihovih članov, ki so poskrbeli za dostojno zastopanje društva, ki v Poljanski dolini slovi po svoji specialiteti – praženem krompirju. Tokrat so porabili 40 kilogramov krompirja, ki so ga ročno olupili in skuhalo že v petek, pri čemer so sodelovali Janez in Anica Dolinar ter Miran in Nadka Istenič. Prav tako so že prejšnji dan sesekljali čebulo, da so si s tem olajšali pripravo na festivalu. Poleg tega so porabili še 7,5 kilograma sveže nabranih lisičk, ki jih dodajajo svojemu krompirju, za povrh pa ga potresejo še z drobnjakom, če to jedec želi. Na prizorišče na ulicah Šenčurja, v neposredni bližini spomenika vladarici Mariji Tereziji, ki je v naših deželah uvedla sajenje krompirja in tako s tem hranljivim živilom prebivalstvo obvarovala pred večjimi lakotami, so prispeli že ob pol osmih zjutraj. Zgodnejši obiskovalci so si lahko v dopoldnevu ogledali pripravo praženega krompirja, pripravljene pa so začeli deliti nekaj čez dvanajesto uro. Vsi pražilci so ga na svojih stojnicah delili brezplačno, obiskovalci pa so po porcije hodili s svojimi posodicami, v glavnem so bile to tipične glinene skodelice za pražen krompir s prejšnjih festivalov, ker letos niso bile naprodaj. Po oceni organizatorjev so sicer ta dan

Množica obiskovalcev je pražen krompir z lisičkami pojedla do zadnjega grizljaja v pol ure. FOTO: JOŽEF ČEPIN

pripravili okrog tri tone praženega krompirja. Predsednik Čepin se zahvaljuje vsem prostovoljcem, članom TD Gorenja vas, za opravljeno prostovoljno delo ter Marku Rantu iz Hotovlje, ki je brezplačno posodil kombi za prevoz materiala. Njihovo stojnico je obiskal tudi župan Milan Čadež, ki je član društva.

Napis z mostu se je ohranil

V katastrofalni poplavi pred dvema letoma je bil močno poškodovan tudi leseni pokriti most čez reko Soro na Hotavljah. Med čiščenjem naplavin na svojem zemljišču na Dolenji Dobravi je med veliko količino lesenega pa tudi drugega materiala lastnik Janez Bogataj našel spominsko ploščo, ki je bila nameščena na strešni zatrep mostu.

Jure Ferlan

Ploščo so občinski komunalni delavci spravili pod streho, da se je osušila, s tem pa se je preprečil njen propad. Izdelana naj bi bila iz topolovega lesa, na njej pa so tri letnice. Izgradnjo mostu označuje letnica 1982. Kakor se spominja Metod Potočnik s kmetije pri Šupcu na Hotavljah, so ga z veliko prostovoljnega dela na novo postavili v začetku osemdesetih let. Les zanj so prispevale tri kmetije, ki so imele zemljišča tudi na drugi strani Sore: Šupcova, Maticova in Presercova. Organizacijo gradnje je koordiniral Karel Jezeršek s kmetije Matic, ki je poskrbel tudi za omenjeno ploščo.

Kot je še povedal Potočnik, je bil njemu prvi znani most na tem mestu zgrajen s strani vojske med prvo svetovno vojno, saj je bilo čez Soro nasproti današnje gostilne Lipan skladišče streliva. Ta most je odnesla velika povodenj leta 1926, zato so kmalu zgradili drugega iz lesa, brez opornih stebrov v strugi, 22 metrov dolge smreke zanj so pripeljali iz Lučin. Nosilnost za takratna prevozna sredstva, vprežne vozove, še ni bila preveč zahtevna. Most iz začetka osemdesetih let je dočkal dobrih štirideset let. Leta 1988 so na njem napravili tudi streho, ki je sprva ni imel, da so mu podaljšali življenjsko dobo. Opeko bobrovec za pokritje so odkupili od župnije Trata, kjer je je še nekaj ostalo od prekrivanja župnijske cerkve ob prenovi ob 200-letnici župnije. Most je bil obnovljen leta 2000, o čemer priča tretja letnica na plošči.

Precej velika in težka lesena plošča z letnicami v spomin na gradnjo in obnovo pokritega mostu na Hotavljah je bila odkrita in rešena na Dolenji Dobravi. FOTO: JURE FERLAN

Leta 2004 je bil vpisan v Register kulturne dediščine Republike Slovenije, po porušitvi leta 2023 pa se vodi dokumentarno varstvo. V registru je omenjeno, da je bil prvotni most zgrajen sredi 19. stoletja, v Franciscejskem katastru iz leta 1825 pa še ni vrisan. Plošča, ki je bila po spletu srečnih okoliščin rešena in je del otipljive hotaveljske zgodovine, pa bi morda našla svoje mesto na novem mostu – tudi v spomin na delovne ljudi, ki so skrbeli za prejšnjega.

Na razstavi tudi slike iz Poljanske doline

V Narodni galeriji v Ljubljani je od aprila do novembra odprta odmevna razstava Barok v Sloveniji – slikarstvo in kiparstvo.

Jure Ferlan

Barok je umetnostni slog, ki se je oblikoval v zgodnjem 17. stoletju v Rimu in se nato razširil po celotni Evropi, močno pa je vplival tudi na umetnostno podobo današnje Slovenije. Izzvenel je šele proti koncu 18. stoletja. Kot skupne značilnosti tega sloga, ki je trajal skoraj dve stoletji in je v različnih deželah imel svoje odtenke, lahko navedemo razkošnost, dinamičnost, dramatičen kontrast med svetlobo in senco ter poudarjen čustveni naboj. Izrazil se je tako v arhitekturi kot različnih likovnih področjih, slikarstvu, kiparstvu ter celo v oblačilni modi in pohištvenih slogih. Tudi v Poljanski dolini se je barok uveljavil pri arhitekturi in opreми večine cerkva in nekaterih premožnejših kmečkih hiš, kolikor se jih je sploh še ohranilo, med njimi izstopata Dvorec Visoko in Županuše v Predmostu. Med cerkvami pa ima posebno mesto cerkev sv. Volbenka. Zgrajena je bila v drugi polovici 17. stoletja

Antependij z upodobitvijo svetega Matija je eno od dokumentiranih del slikarja Janeza Jurija Remba.

FOTO: JURE FERLAN

še v zgodnjem baroku. V njej je pomembna sočasna oprema – trije kakovostni leseni zgodnjebaročni oltarji. Del dveh stranskih oltarjev sta antependija – poslikani leseni pročelji zidanih oltarnih menz. Na njiju sta upodobljena sv. Peter in sv. Matija, zavetnika oltarjev. S tempera barvami ju je na deske naslikal slikar Janez Jurij Remb (rojen okrog 1650, umrl 1716). Antependija sta umeščena na razstavi, ki bo odprta še do 9. novembra letos. V cerkvi ju tačas nadomeščata kopiji na plastičnih ploščah, originala pa si velja ogledati v družini nekaj več kot 170 umetnin, ki predstavljajo barok v Sloveniji.

Župnik iz Dolenje Žetine

Duhovni mož Pavel Jelovčan je prinesel svežega duha iz sveta tudi v naše kraje, še posebej pa je pomembna njegova vloga ohranjevalca narodne zavesti in jezika na Primorskem.

Jože Tavčar

»Ni veliko domačih ljudi, ki bi kaj vedeli o njem. Zasluži več spomina, priznanja in publicitete. To nas drži pokonci v teh nerodnih časih. Ni prav, da pozabljamo na narodno kulturo in može, ki so jo ohranjali in širili med našimi predniki,« je o župniku Pavlu Jelovčanu zapisal Anton Bogataj, avtor številnih kronik o krajih v Poljanski dolini.

Po letu 1885 je v Dolenji Žetini začel nezadržno in dokončno propadati Pipov grunt. Nekaj je bila kriva zemljiška odveza, nekaj nedavna prenova poslopij, največ pa dejstvo, da je predzadnji gospodar Jurij Jeraša otrokom izgovoril prevelike deleže, materi Neži pa mesečni »preživitek« v višini delavske plače. Posest se je z letom 1889 začela razprodajati po delih, zadnji gospodar Jožef Jeraša se je zadolževal pri lokalnih oderuhih in po spoznanju, da ne bo šlo, je pred dolgovi pobegnil v Ameriko. Doma je pustil mater, mlado ženo in tri majhne otroke. Njegov rod je na najlepši in največji posesti v Dolenji

Pavel Jelovčan (1888–1929)

FOTO: ARHIV NEŽKE PELIPENKO

Nova maša leta 1914 FOTO: ARHIV NEŽKE PELIPENKO

Žetini uspešno gospodaril več kot 250 let, vse do eksekucijske dražbe leta 1891. Pri sodni delitvi dražbenine med številnimi upniki posebno pozornost pritegne terjatev dr. Ivana Tavčarja. Po razsodbi c. kr. mestnega sodišča v Ljubljani je imel vknjiženo zajetno vsoto 106 goldinarjev in 50 krajcarjev, kar pomeni, da je ves čas v pravnih zadevah in sporih zadnjega Pipa zastopal pisatelj Tavčar. Asociacija na realno ozadje novele Cvetje v jeseni se ponuja sama po sebi. Tam kmet Mlačan razloži: »Mene ženejo dolgovi v Ameriko, Danijela pa ženska.« V tistem času je bil pri Markušu v Gorenji Žetini za hlapca tržaški najdenec Ludvig Dobrila - »Amerikanec« povratnik ... Propad vsakega grunta je bila priložnost za soseso, ki so si s poceni nakupom širili posest, in prilika za nastanek novih hiš. Leta 1889 je dobre tri orale zemlje kupil Podblegošnikov Pavle Jelovčan, podjeten mož, izučen tesar in človek širokega znanja, poročen z Andrejačevo Marušo. Novo hišo sta dogradila leta 1891 in postala prva Plazničarja v Dolenji Žetini št. 20. Vselila sta se s tremi otroki, rojenimi še na materinem domu: Anton je bil star pet, Pavel tri in Franc dve leti. Za njimi so se rodili še Janez (1891), Marija (1893), Franciška (1896) in Katarina (1898). Drugi otrok in drugi sin te družine Pavel Jelovčan, rojen 22. januarja 1888, bodoči duhovnik, je torej odraščal v Dolenji Žetini, ki sta jo v času njegovega otroštva prizadeli dve katastrofi: 30. marca 1894 je požar uničil poslopja petim gospodarjem, kar je ostalo, pa je na veliko noč leta 1895 razmajal še potres. Pavlov dom je k sreči ostal cel, oče pa je dobil nemalo dela pri obnovi vasi. Dokaj srečno obdobje te družine se je končalo, ko je pozno jeseni leta 1903 na Tratah pri Gorenji

vasi treščilo v nek hlev; oče Pavel je tam tesaril v mrazu in dežju in se tako prehladil, da je 12. marca 1904 umrl za pljučnico. Sledilo je pomanjkanje in revščina. Pavel se je odločil za bogoslovje in kljub stiski pa ob velikem razumevanju in podpori župnika v Javorjah Janeza Pfeiferja šolanje nadaljeval v Gradcu in doštudiral v Gorici. Posledica slabih pogojev je bilo načeto zdravje že v času študija, tako da je po novi maši 12. julija 1914 ostal nekaj časa doma v Žetini, kjer pa tudi matere ni bilo več; njegovega mašniškega posvečenja ni dočakala, umrla je pri 52 letih 3. oktobra 1913.

V domači škofiji Pavel službe zaradi zdravstvenih težav ni dobil, čeprav je bil po enoletnem oddihu bistveno boljšega zdravja. Poskusil je v goriški škofiji in bil z veseljem sprejet. Maševal je najprej v Podbrdu, potem pa je bil v času prve svetovne vojne umeščen kot kurat na Livku pod Matajurjem. Ves čas službovanja mu je bila v pomoč in za kuharico sestra Micka, ki je vedno potožila, da je do nje strog in zahteven. Micka se je po bratovi smrti poročila z Ivanom Medvedom in z družino ostala v Kobaridu. Pavel je umrl 25. septembra 1929, pokopali so ga ob cerkvi sv. Petra in Pavla na Livku pri Kobaridu. O spoštovanju faranov priča zelo lep nagrobnik.

Osebna knjižnica, ki jo je zapustil sorodnikom, pove, da ni bil le teolog, zanimala ga je tudi znanost, predvsem pa arhitektura. Na razglednici, poslani bratu Francetu v Žetino s potovanja po Balkanu leta 1909, navdušeno opisuje arhitekturo zagrebške stolnice, trgov in parkov. Pavel Jelovčan je bil eden tistih duhovnikov, ki so v času trdega fašizma v zasedeni Primorski ohranjali slovensko narodno zavest.

Izdali svojo prvo skladbo

Leta 2021 se je trio sosedov iz Delnic podal na skupno glasbeno pot pod imenom Jazbeci. Danes delujejo kot štiričlanska zasedba v sestavi: Nejc Peternelj, Tadej Dolenc, Aleš Demšar in Blaž Križnar.

Lidija Razložnik Čeferin

Jazbeci, ime so dobili po čevljih Pavla Jazbeca, ki so jih nosili, ko so prihajali na vaje, so rezultat kovidnega obdobja, saj so z glasbo preganjali dolgčas. V začetku septembra so izdali svojo prvo skladbo z naslovom Če bi bil čarovnik, za katero so posneli tudi videospot.

»Začeli smo kot sosedje, pridružila se nam je tudi pevka, a so se naše poti kaj kmalu razšle. Nato se nam je pridružil pevec Nejc, ki je bil Tadejev sošolec v srednji šoli. Po kar nekaj preigranih zabavah, prireditvah in različnih dogodkih se je naš, zdaj že bivši kitarist Matjaž odločil, da zaključi aktivno igranje v ansamblu in se glasbi posveti na svoj način. Kaj hitro smo prepričali našega dobrega prijatelja, sedanjega kitarista Aleša, da se nam pridruži. Dobili smo se na krajših vajah pri Iletovih v Delnicah, skupaj odigrali nekaj pesmi in ga 'kupili'. Po dveh skupnih 'špilih' je Aleš že kupil nov avto,« smeje pojasni basist Blaž Križnar. Radi se udeležijo različnih dogodkov, kjer z glasbo širijo veselje in dobro voljo. Nastopili so na manjših okoliških koncertih, za zabavo pa skrbijo tudi na Dnevu Ogjarjev na Starem vrhu. Najraje imajo

Ansambel Jazbeci sestavljajo (z leve): Nejc Peternelj, Tadej Dolenc, Aleš Demšar in Blaž Križnar. FOTO: ARHIV ANSAMBLA

slovensko narodnozabavno glasbo različnih izvajalcev, kot so Slak, Mihelič, Avsenik, Klavžar, Vandrovci, Fantje z vseh vetrov ... V zadnjem času radi zaigrajo tudi dalmatinske pesmi, slovenske popevke, zabavne skladbe. »Svojih priredb nimamo, smo se pa lotili lastnega ustvarjanja in tako izdali svojo prvo skladbo.« Besešlo, melodijo in aranžma je prispeval Peter Debeljak, ki je med drugim tudi njihov vzornik. Videospot so posneli v okolici Delnic ter v studiu Lugoton pri tonskem mojstru Bojanu Lugariču.

»Pesem, ki je nastala po resničnih dogodkih, govori o ljubezni, ki človeku obrne pamet na glavo, o trenutkih, ko se trudi in nosi šopke, a se kljub temu stvari ne odvijajo tako, kot bi si želeli! Navdih je prišel iz življenja samega, zgodbo je slišal tudi avtor, ki jo je nato uglasbil v čustveno pesem.« V začetku leta so si fantje zastavili cilj: izdati svojo skladbo, kar jim je tudi uspelo. »V prihodnje se želimo udeležiti tudi katerega izmed festivalov in se tako predstaviti širši javnosti. V nastajanju je tudi že nova skladba. Tako kot vsak ansambel si tudi mi želimo čim več nastopov na različnih dogodkih.«

Druženje ob župnijskem žegnanju

Kmalu po prihodu na službeno mesto v Župnijo Trata - Gorenja vas je župnik Marjan Lampret uvedel v svojih predhodnih župnijah preizkušeno obliko praznovanja župnijskega žegnanja – skupno druženje vseh udeležencev praznične maše ob kosilu v obliki piknika.

Jure Ferlan

Organizirano je tudi (ali predvsem) z namenom, da se na ta dan razbremenijo gospodinjke ali gospodinjce, da jim ni treba pripravljati kosila doma, obenem pa preživijo nekaj ur v prijetni družbi in utrdijo zavest pripadnosti skupnosti.

Pripravili so ga tudi letos, v nedeljo, 24. avgusta, po slavnostni maši. Za postrežbo s pečenimi mesninami, veliko zelenjave ter domačega kruha in peciva, ki so ju prispevali posamezniki, je poskrbela številna ekipa prostovoljcev. Seveda so točili tudi osvežilne napitke, pri tem pa so pazili na ekološki vidik in racionalno porabo kozarčkov, tako da je vsak uporabljal samo enega s svojim imenom. Na mizah in klopih pred župniščem na Trati se je zbrala večina udeležencev maše, saj postaja župnijski dan, kot se imenuje prireditev, tradicionalen. Vabljeni so bili tudi župljani iz župnij v soupravi s Trato, to je Leskovec, Nove Oselice in Stare Oselice, ki se bodo prihodnje leto tega dne udeležili že kot polnopravni župljani, saj je napovedano, da se bodo omejenjene župnije z novim letom pridružile Župniji Trata. Cerkveno žegnanje je spomin na obletnico posvetitve (žegna) cerkve in velja za največji praznik posamezne cerkve. Na Poljanskem se imenuje sejem, saj so v preteklosti ob tej priložnosti pred cerkvi-

Župnijskega dne na Trati se je udeležilo več kot 350 ljudi

FOTO: JURE FERLAN

jo kramarji postavili stojnice, na katerih so prodajali različne priborjske, npr. pecivo iz lecta. Žegnanje je praviloma ločeno od patrocinija, to je praznika zavetnika posamezne cerkve, na Trati je to sveti Janez Krstnik, katerega god se tu praznuje na njegov rojstni dan 24. junija in nedeljo zatem. Zavetnik župnijske cerkve je hkrati tudi zavetnik celotne župnije.

LINGUA

Jezik antike v rovtarskem narečju

V okviru dogodka Visoški lonec je avtor narečnega slovarja Uvod v pragmatiko stare slovenščine s slovarjem poljanskega narečja Dušan Škrlep predstavil jezikovne značilnosti poljanskega narečja.

Mateja Rant

K sestavljanju slovarja ga je spodbudilo raziskovanje najstarejše slovenske zgodovine. Zelo podobne besede, kot se pojavljajo v poljanskem narečju, je namreč zasledil na antičnih napisih. »Na videz so si vsi ti napisi popolnoma zmedeno pisanje, kadar pa uporabimo slovensko narečje za pomoč pri razumevanju teh napisov, se nam odpre podoba starega sveta,« poudarja Škrlep, ki že pet let zbira besede v rovtarskem narečju, tako da slovar sestavlja okrog tri tisoč narečnih besed. »S tem delom sem skušal predstaviti rabo starega pisnega jezika v sorodnosti s slovenščino, ki je v rovtarskem narečju živa od antike.« V Italiji, pojasni, so našli množico napisov, ki so ob pravilnem črkovanju razumljivi v slovenskem jeziku. »Precej najdb podobne pisave pa zasledimo tudi v Sloveniji. Latinski slovarji so nam pri tem branju v pomoč, ker so stare latinske besede sestavljene iz slovenskih opisnih stavkov.« A kot je opozoril, so Latini opustili presledke, zato je za pravilno razumevanje treba besede razdeliti s presledki. Dejstva po njegovih besedah kažejo zapisovanje stare slovenščine s poševno pisavo že v predlatinski dobi. »Leta 12. n. št., ko je prevladalo latinsko pisanje, je učenje na ruralnem območju zamrlo. Ravno zaradi tega je ljudstvo na hribovitem rovtarskem območju brez nadaljevanja šolanja ohranilo staro slovenščino.« Dušan Škrlep je tudi v svojih preteklih knjigah dokazoval, da antični jezik zveni rovtarsko. »Leta 1980 sem v Veroni slučajno prebral dve tisočletji star zapis na kamnu, vklesan s poševno pisavo. Zapisano se je glasilo v razumljivi slovenščini. Leta 1995 sem zasledil

Dušan Škrlep je zbranim predstavil jezikovne značilnosti poljanskega narečja.

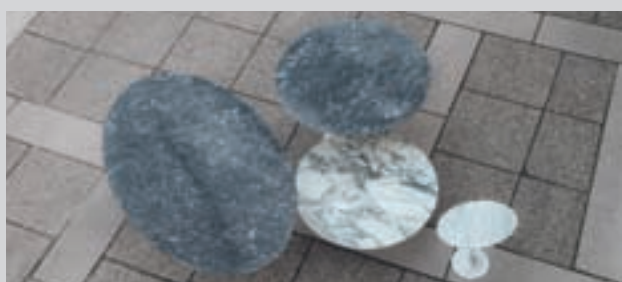
FOTO: MATEJA RANT

objavo daljšega napisa in s primerjanjem latinskih črk ugotovil pravilno abecedo,« je korenine svojega raziskovanja opisal Škrlep, ki mu je doslej uspelo pomensko razbrati številne antične napise, zapise in sporočila. A poudarja, da se vedno opira na originalne zapise, saj na podlagi preteklih interpretacij raziskovalcev znakov ne moreš brati pravilno. In prav na podlagi tega svojega raziskovanja je v antičnih zapisih našel vzporednice v rovtarskem narečju. Za prepoznavo antičnih zapisov, je pojasnil, je bilo treba odkriti atestinske številke znake in ugotoviti pravilno abecedo. »Ob tem smo spoznali, da se primerjalni jezikoslovci o venetščini grobo motijo. Številke niso črkovna ali besedna sporočila. Etruščansko abecedo odčitavajo z mešanico števil, zato je razumevanje tekstov zgrešeno.« Moramo vedeti, poudarja Škrlep,

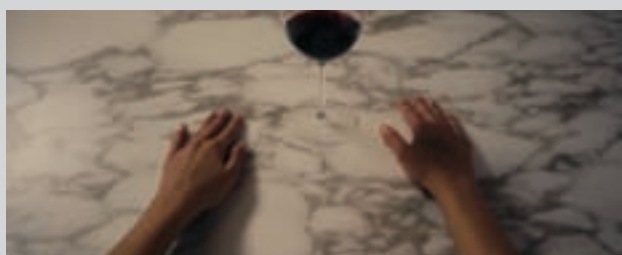
da različnost znakov presega število alfabetskih znakov. »Pravilno prebrani napisi vsebujejo tudi števila. Ti znaki pa so podobe arabskih števil, zato bi v njih zaman iskali venetsko pisavo, ki bi bila razumljiva v slovenščini.« Njegova metoda, še doda, ni primerjanje besed po podobnosti, temveč po vsebinskem opisu. »Tako lahko izluščimo stare slovenske besede.« Njegov narečni slovar je namenjen zaznamovanju dobe, ki še premore vsebino starih, nekoč zapisovanih besed, je še pojasnil Škrlep. »Prvotno poučevanje poševne pisave je bilo na področju Karnije in Etrurije v jeziku, ki mu danes pravimo slovenščina. Ta ugotovitev temelji na razumevanju krajših in daljših etruščanskih napisov, razumljenih na podlagi slovenščine.« In prav rovtarščina, poudarja, je ohranila najstarejša pojmovanja v sedanjem jeziku.

Marmor Hotavlje med zlatimi dobavitelji MillerKnolla

Podjetje Marmor Hotavlje je letos prejelo izjemno priznanje – ameriški velikan luksuznega pohištva MillerKnoll jih je uvrstil med svoje zlate dobavitelje. To je ena najvišjih klasifikacij v globalni verigi, namenjena le partnerjem, ki dolgoročno dosegajo in presegajo najstrožje standarde kakovosti izdelkov, zanesljivosti in točnosti dobave, učinkovitosti pri optimizaciji stroškov ter strateške usklajenosti. V prestižne projekte MillerKnolla se iz Slovenije redno vključujejo kamnite plošče za legendarne Saarinenove mize, s katerimi so opremili tudi pisarne Appla v Silicijevi dolini. Med kamnitimi ploščami, ki jih izdelujejo v podjetju, ima posebno mesto domači Hotaveljčan, ki že stoletja zaznamuje kraj pod Blegošem.

Priznanje je rezultat ne le predanega dela, ampak tudi inovacij. Marmor Hotavlje je razvil poseben, povsem neviden zaščitni sistem, ki marmorne površine varuje pred madeži agresivnih tekočin, kot so vino, kava ali limona. Gre za rešitev, ki jo je mogoče izvesti le v njihovih delavnicah in je bistveno povečala zanimanje za njihove izdelke po svetu. Danes njihove mize stojijo v domovih najzahtevnejših kupcev, ki lahko uživajo v naravni lepoti kamna brez skrbi glede občutljivosti materiala.

Za Marmor Hotavlje pa kamen nikoli ni bil zgolj material, temveč zgodba. V njihovih delavnicah se srečujejo stoletna tradicija in najnovejša tehnologija. CNC in WaterJet stroji ter 3D-modeliranje pripravijo temelje, dokončno obliko pa izdelku dajo mojstri s svojim občutkom in natančnostjo. Prav zato njihova dela danes krasijo prestižne jahte, luksuzne vile in rezidence znanih imen, kot so Max Verstappen, Steven Spielberg, Victoria Swarovski in papež Frančišek.

Kot pravijo zaposleni, jim največje zadovoljstvo prinese trenutek, ko nekje daleč od Hotavelj zagledajo kos, pri katerem so sodelovali. Takrat se zavejo, da njihovo delo resnično pušča sled v svetu.

MARMOR HOTAVLJE

PRIDRUŽITE SE EKIPI MARMOR HOTAVLJE!

Za naše projekte so ključni ljudje, ki združujejo znanje, ustvarjalnost in predanost. Posebno vlogo imajo strojni operaterji-programerji, saj prav oni poskrbijo, da stroji in kamen govorijo isti jezik.

marmor_hotavlje

Marmor Hotavlje

marmor-hotavlje.si

info@m-h.si

Novosti v novem šolskem letu

Novo šolsko leto je učencem Osnovne šole Gorenja vas prineslo kar nekaj novosti. Ena večjih sprememb je gotovo uvedba razširjenega programa (RaP).

Šolske novinarke

RaP vključuje različne dejavnosti, ki bodo učencem pomagale pri odpravljanju učnih težav ter krepile področja, ki jih zanimajo. Dejavnosti pokrivajo širok spekter interesov, kot so ročne spretnosti, jeziki in različne športne aktivnosti. Učenci so se na izbrane dejavnosti prijavi že ob koncu preteklega šolskega leta.

Učenci od 6. do 9. razreda se bodo morali navaditi tudi na zgodnejše vstajanje, saj se po novem pouk obveznih predmetov začne že ob 7.30. Učenci od 1. do 5. razreda pa pouk še naprej začnejo ob isti uri kot v preteklih letih. Vsi učenci in zaposleni bomo morali pokazati veliko mero prilagodljivosti in potrpežljivosti, a verjamemo, da bomo spremembe uspešno sprejeli. Prepričani smo, da bomo tudi letos skupaj ustvarili šolsko leto, polno smeha, veselja in znanja.

Sprejem prvošolčkov

Na obeh podružnicah in na matični šoli smo tudi letos z veseljem pozdravili nove prvošolčke. Na Sovodnju jih je prvič sedlo v šolske klopi 12, v Lučinah trije, v Gorenji vasi pa kar 51. Slovesen sprejem so obogatili policisti, župan, podžupan in ravnateljica. Ob vstopu v svoje prvo šolsko leto so

Sprejem prvošolcev v Lučinah FOTO: ARHIV ŠOLE

otroci prejeli slovensko zastavico, diplomo in odsevnike za večjo varnost v prometu. Vsem prvošolčkom želimo prijetno in uspešno šolsko leto!

Tudi letos smo uspešno zakorakali v novo šolsko leto. V soboto, 6. septembra, smo se v okviru dejavnosti Gremo v hribe podali na dvodnevno turo po visokogorju. Tretješolci so se udeležili tečaja plavanja v Kranju, osmošolci pa so drugi šolski teden preživel na Krku.

Športni tabor Lučine

Prvi petek v septembru so se učenci izbirnega predmeta šport za sprostitev podali na kolesarski tabor v Lučine. Ob 15. uri so se zbrali pred šolo, preverili opremo, si nadeli čelade in se označili z odsevnimi jopiči odpravili proti cilju – podružnični šoli v Lučinah. Razdelili so se v več skupin in v krajših časovnih intervalih veselo sopihali v klanec. Pot je bila dolga 8,7 kilometra, premagali so 230 metrov višinske razlike. Po prihodu jih je pričakala zaslužena večerja, sledile pa so različne igre z žogo. Igrali so vse do večera, ko se je stemnilo, zato so prižgali reflektorje. Vreme je zdržalo, čeprav so oblaki grozili z vseh strani. Ko je nastopil večer, so si uredili ležišča v telovadnici Kulturnega doma Lučine in hitro zaspali – utrujeni, a zadovoljni. Naslednje jutro so se podali na pohod na Sivko (934 m n. m.). Po klasični poti so se povzpeli na vrh, kjer so našli čudovite kamenčke sreče. Sledil je spust skozi Čarobni gozd, kjer so pot popestrili pisani kamenčki, škratovske naloge, naleteli pa so celo na nekaj gob. Med pohodom so prehodili 4,7 kilometra in premagali 292 metrov višinske razlike. Za konec so se s kolesi spustili nazaj v dolino. Ta del poti je bil najbolj zabaven – hiter in nenaporen. Učenci se zahvaljujejo kuharici Damjani, ki je poskrbela, da nihče ni ostal lačen, ter celotni podružnični šoli Lučine za tople in prijazen sprejem.

Učenci izbirnega predmeta šport za sprostitev so se podali na kolesarski tabor v Lučine. FOTO: ANJA STARE

Pa se je začelo

Večina učenk in učencev je prvega septembra vstopila v že znane prostore Osnovne šole Poljane in Podružnične šole Javorje. Kako hitro je minilo poletje! Še pred kratkim smo se s prireditvijo poslovili od pouka v preteklem šolskem letu, pa se že piše 2025/2026.

Bernarda Pintar

Vsak začetek šolskega leta prinese novosti – predvsem za učenke in učence 6. razreda, ki se znajdejo na predmetni stopnji in spoznajo veliko novih učiteljic in učiteljev za posamezne predmete, se selijo iz učilnice v učilnico ... Še večjo spremembo doživijo šestošolci s podružnice, saj se za čas pouka preselijo v dolino v novo, večjo šolo.

Prvošolci

Največjo prelomnico pa prvi september prinese v življenja prvošolcev, pa tudi njihovih staršev. Zanje je res vse novo in z različnimi občutki stopijo na pot devetletnega osnovnega šolanja. Da je prehod lažji, jim starejši učenci in učiteljice vedno pripravijo toplo dobrodoščilo. V letošnje šolsko leto je v Poljanah vstopilo 37 prvošolk in prvošolcev, v Javorjah pa 16.

Na Podružnični šoli Javorje je bil prvi šolski dan zares nekaj posebnega. Zanje so pripravili predstavo o gusarju Jakcu, ki je želel iti v šolo. Pozdravili so jih ravnatelj, župan, podžupan in policist. Gusarska družina jih je pospremila v razred, kjer so veseli in polni navdušenja nadaljevali dopoldne. V matični šoli v Poljanah se je

Prvošolci v Javorjah FOTO: ARHIV ŠOLE

pustolovščina začela s čarovnico Čaralino, ki je z otroki pripravila čarobni napitek za srečno šolsko leto. Tudi poljanske otroke in njihove starše so nagovorili

ravnatelj, župan, policist in razredničarki, ki so vsem zaželeli uspešno šolsko pot. Po uradnem delu so se učenci posladkali s čokoladnim ježkom in sadjem, nato pa se z darilcem občine v rokah fotografirali pri posebnem fotokotičku. Učenci so prinesli svoje šolske potrebščine, jih zložili na svoja mesta, se med seboj spoznali in s starši zapustili svoj prvi dan v šoli. Vsem prvošolkam in prvošolcem želimo, da bi na svojih šolskih poteh našli čim več zakladov znanja.

Peti razred na Debelem rtiču

Prvi september je bil poseben tudi za petošolce. Namesto v šolske klopi so sedli na avtobus in se odpeljali na Debeli rtič v letno šolo v naravi, namenjeno predvsem učenju in izpopolnjevanju plavanja. A ne le to – spoznavali so primorsko pokrajino, rastline in živali, se podali v Piran, skrbeli za red in čistočo v svojih sobah, se posvečali športu in še marsičemu. Šola v naravi jim je razširila obzorja, ponudila kup novega znanja, predvsem pa obilico druženja in spoznavanja novih prijateljev. Naj bo šolsko leto za vse čudovito, polno novih znanj in veselja!

Petošolci so se odpravili v šolo v naravi na Debeli rtič FOTO: ARHIV ŠOLE

Srednješolska leta so bila najlepša leta

Med zlate maturante gimnazije Škofja Loka se je zapisala tudi Kristina Ferlan iz Gorenje vasi, ki je na maturi dosegla 31 točk. Študij bo nadaljevala na Medicinski fakulteti v Ljubljani ter na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, smer klasično petje.

Lidija Razložnik Čeferin

Poleg obveznih predmetov je maturo opravljala še iz kemije in ruščine. Vseh osem možnih točk je dosegla tako pri ruščini kot slovenščini. »Naziv zlate maturantke mi pomeni potrditev, da ves vložen trud ni bil zaman. Je spodbuda za naprej, da na svoji poti posegam po visokih ciljih in verjamem vase ter v svoje sposobnosti,« je pojasnila Kristina Ferlan, ki se je zavedala, da ima možnosti za doseg takšnega števila točk, a si ni nikoli upala pomisliti, da se bo to res zgodilo. »Še dan pred objavo rezultatov sem se pošalila, da se bo treba urediti za fotografiranje, če bom slučajno zlata maturantka, in 14. julija se je to res zgodilo!« Največ časa je posvetila učenju kemije, saj si je želela dobiti najvišjo oceno: »Pri vpisu na fakulteto se mi je med drugim štel tudi naravoslovni predmet, zato sem mu namenila več časa. Snov je namreč obsežna, raznoliki so tipi nalog.« Najljubši predmet je bil ruščina: »Jezik mi je zelo blizu, tudi s profesorico smo imeli odličen odnos. Prav ona me je navdušila za vzhodno kulturo.« Posebnih priprav na maturo ni imela, obiskovala je priprave za višja nivoja in tako celo leto delala dodatne naloge. Med učenjem in pripravami na maturo se je udeležila tudi državnega tekmovanja iz ruščine in osvojila 5. mesto. Marca je na tekmovanju Temsig,

Kristina Ferlan najdaljše počitnice preživlja na morju, kjer si nabira energijo za novo študijsko leto. FOTO: OSEBNI ARHIV

Gorenjski glas v vsak dom na Gorenjskem

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

v kategoriji solo petja, osvojila srebrno priznanje. Vsa štiri leta je prepevala v Mešanem mladinskem pevskem zboru Gimnazije Škofja Loka ter cerkvenem pevskem zboru. Obiskovala je ure solo petja v glasbeni šoli Škofja Loka in trenirala ples ob drogu. Še vedno igra flauto v simfoničnem orkestru Crescendo. Kot podari, naj bodo obšolske dejavnosti nekaj, kar ima posameznik rad in ga veseli, saj ga bo le to napolnilo z energijo. Tako lahko vsak uspe na svoj način. »Tudi če kdaj ne gre vse po planu, je treba le zaupati, da se bo vse uredilo. Verjamem, da se s takim odnosom lahko daleč pride.«

V času šolanja na gimnaziji se je udeležila nekajdnevnega izleta v London. »Dijaki rusisti smo v drugem letniku potovali v Gruzijo in Armenijo. Leto kasneje smo se s pevskim zborom udeležili tekmovanja na Slovaškem in postali zmagovalci tekmovanja. Dober teden pred začetkom 4. letnika sem se skupaj z večino sošolcev odpravila v Grčijo na maturantski izlet, ki ga je organizirala šola.« Septembra 2024 so z zborom vrnili obisk danskemu zboru in nekaj dni preživeli na Danskem. »Srednješolska leta so bila zame nedvomno najlepša leta. Ko gledam nazaj, redko pomislim na ocenjevanja in ure, ki sem jih presedela za mizo pozno v noč. Vesela sem, da so se v teh štirih letih stkala prijateljstva, za katera verjamem, da bodo 'živela' še mnogo let. Zaradi njih sem odrasla v odgovorno osebo in vedno bom hvaležna za vse, kar sem se od njih naučila,« iskreno pove Kristina Ferlan, ki najdaljše počitnice preživlja na morju. Ko je doma, opravlja študentsko delo. V zadnjem tednu avgusta se je udeležila seminarja za petje na Glasbeni matici v Ljubljani, kjer je pridobila veliko koristnih informacij. »Rada si vzamem tudi čas zase, da si nabere dovolj energije za novo šolsko in študijsko leto,« je sklenila pogovor zlata maturantka.

Recept za uspeh je zadostna motiviranost

Iza Benedičič iz Poljan nad Škofjo Loko je ena izmed 19 zlatih maturantov gimnazije Škofja Loka, ki so na spomladanskem roku mature dosegli 30 ali več točk. Zrelostni izpit je opravljala iz matematike in slovenščine ter izbirnih predmetov biologije in psihologije. Namesto angleščine je izbrala ruščino in na višjem nivoju dosegla vse možne točke.

Lidija Razložnik Čeferin

»Na maturi sem dosegla 30 od možnih 34 točk in osvojila naziv zlate maturantke, ki je dokaz za vložen trud med celotnim obdobjem šolanja, ne le na gimnaziji. Je tudi dobra popotnica za študij na fakulteti,« je pojasnila Iza Benedičič in priznala, da takšnega rezultata ni pričakovala, si ga je pa potihoma želela: »Vedela sem, da mi takšno število točk skoraj zagotovo omogoči študij na želeni fakulteti. To je bila tudi moja glavna motivacija!« Poudari, da je recept za uspeh zadostna motiviranost, ki si jo je, če se ne ponuja sama, treba poiskati samostojno. Posebnih priprav na maturo ni imela, potrebno je bilo le nekoliko več organiziranosti zaradi vseh ostalih dejavnosti. »Razlika je bila tudi v tem, da se je snov pri maturitetnih predmetih iz tedna v teden kopičila, saj je na maturi treba pokazati znanje vseh štirih let, ne le ene ali dveh snovi, kot smo bili navajeni na testih v preteklih letnikih.« Največ časa je posvetila psihologiji, kjer je morala predelati ogromno količino snovi ter izdelati maturitetno seminarско nalogo. Najbolj pa je uživala na pripravah za ruščino. V času štiriletnega izobraževanja se je udeležila tudi enodnevne ekskurzije v Benetke in nekajdnevnega obiska Londona. »Med poletnimi počitnicami, leta 2023, smo se dijaki rusisti odpravili na daljšo ekskurzijo v Gruzijo in Armenijo, tik pred začetkom 4. letnika pa smo kot bodoči maturantje z ladjo potovali na maturantski izlet v Grčijo. To je bilo moje najljubše potovanje!« Vsa štiri leta je bila članica Mešanega mladinskega pevskega zbora Gimnazije Škofja Loka in se dvakrat udeležila zborovske izmenjave na Danskem. »Z zborom smo se udeležili tudi mednarodnega tekmovanja na Slovaškem, kjer smo zmagali. Na državnem tekmovanju v Gorenji vasi in Celju pa smo prejeli zlato priznanje.« Da sta ji psihologija in ruščina res ljubi, je dokazala tudi z osvojitvijo srebrnega priznanja in uvrstitvijo na drugo mesto na državnem tekmovanju. Prepevala je tudi v župnijskem mladinskem pevskem zboru in redno obiskovala mladinsko skupino ter bila birmanska animatorka. V letošnjem letu je skupaj z Urbanom Drlinkom prevzela vodenje oratorija v Poljanah. Prizna, da je bilo kar težko združevati priprave na maturo in oratorij, saj oboje zahteva veliko časa, zbranosti in odgovornosti. »Med pripravami na oratorij sem se lahko odpočila od učenja, saj smo bili animatorji vedno polno zaposleni.«

Gimnazijski čas ji bo ostal v spominu po vseh ekskurzijah, dobrih profesorjih in tistih nekaj res pravih prijateljih, s katerimi so spletli trajne vezi. »Kadar si postaviš visoke, a dosegljive cilje, se je v najbolj napornih trenutkih treba osredotočiti na zadovoljstvo, ki bo prišlo po vseh opravljenih obveznostih. Zame je to vpis na želeno fakulteto in mirne najdaljše počitnice. Na koncu

Iza Benedičič si s strežbo v kavarni na Visokem nabira nove veščine in delovne navade. FOTO: IZIDOR JESENKO

je ves trud poplačan in sam dobiš potrditev, da zmoreš tudi kaj, kar zahteva umik iz cone udobja.« V poletnem času se je njen urnik aktivnosti nekoliko sprostil, zato lahko počne stvari, ki jih prej ni mogla. »S prijatelji se kdaj pa kdaj odpravimo v hribe ali na kakšen drug izlet, doma včasih kaj spečem ...« Več časa ima tudi za ansambel, ki so ga s prijatelji sestavili pred časom, in vadijo pesmi za svoje prihodnje nastope. Počitniško delo opravlja v kavarni na Visokem. Oktobra bo postala študentka pedagoške fakultete v Ljubljani, smer logopedija in surdopedagogika.

Zdravljenje simptomov boleznih prostate namesto odpravljanja vzrokov za njen nastanek ima lahko krute posledice, vključno z obsojenostjo na plenice in impotenco do konca življenja. Avtor v priročniku predstavlja učinkovito alternativo operacijam prostate in terapijam z zdravili.

170 strani, mehka vezava. Redna cena knjige je 19,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR
* poština

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Veseli smo smučarjev SK Poljane ob razglasitvi najboljših smučarskih klubov in društev v Sloveniji. Zasedli so skupno drugo mesto, kar je za mesto bolje od lanske uvrstitve. FOTO: ARHIV KLUBA

Drugi najboljši klub v Sloveniji

Tradicija alpskega smučanja se v Poljanski dolini ohranja in nadgrajuje. V minuli smučarski sezoni so smučarke in smučarji Smučarskega kluba Poljane z uvrstitvami na državnih tekmovanjih klubu priborili naziv drugega najboljšega smučarskega kluba v državi, na regijski ravni pa so osvojili skupno tretje mesto.

Tina Dolenc

Še posebno navdušuje dejstvo, da iz Smučarskega kluba Poljane v prihajajoči smučarski sezoni prehajajo tri tekmovalke v državno reprezentanco. To ni priznanje samo za klub, ampak tudi za občino Gorenja vas - Poljane, saj se malokateri klub ali društvo iz občine lahko pohvali s tremi državnimi reprezentanti.

To je rezultat večletnega kakovostnega dela in nadgradnja uspehov iz prejšnjih let, ko so se visokih uvrstitev in rezultatov veselili posamezniki iz našega kluba, v zadnjih dveh letih pa so se teh odličnih rezultatov razveseljevali kar skupinsko, saj je v skupnem seštevku državnih tekem za pokal Neo (U18) Manca Dolinar osvojila prvo mesto in drugo Tija Radelj. V pokalu za veliko nagrado Argeta Junior v kategoriji U16 pa je prvo mesto prepričljivo zasedla Aja Radelj, Ajda Dolinar je bila skupno peta, sestra Eva deseta, Tadej Dolenc je zasedel 15. mesto in Nace Božnar 23. V U14 je Leja Dolenc osvojila šesto mesto, tako kot brat Jakob v kategoriji U12. Laura Zupan (U12) je zasedla 8. mesto, Livija Možina je bila v končni razvrstitvi 11., sestre Vita in Nika Božnar pa 27. in 33. Klub ima tudi državno prvakinja in podprvakinja. Aja Radelj je v kategoriji

U16 postala državna prvakinja v vseh treh disciplinah. Družbo ji je na zmagovalnem odru delala še Ajda Dolinar na 2. mestu v superveleslalomu in na tretjem v slalomu. Tretje mesto v superveleslalomu je v kategoriji U14 zasedla tudi Leja Dolenc. Vsi ti rezultati v preteklem obdobju so bili velika spodbuda sponzorjem, ki so omogočili nakup novega vozila in tudi finančno podporo programov starejših skupin.

V klubu redno trenira okrog 35 otrok – od popolnih začetnikov, ki se šele učijo prvih smučarskih zavojev, do izkušenih tekmovalk in tekmovalcev, ki na državnih tekmovanjih posegajo po najvišjih odličjih, se uvrščajo na priznana mednarodna tekmovanja ali nabirajo FIS točke za uvrstitev v državno reprezentanco. Redno trenirajo pod budnim očesom trenerjev Mihe Ribariča, Pavla Logarja in Primoža Skerbineka, mlajše skupine pa usvajajo smučarsko tehniko pod taktirko še šestih vaditeljev. Če zimske razmere to omogočajo, največ trenirajo na smučišču Cerkno, najstarejše skupine pa se zaradi boljših pogojev treningov odpravljajo na avstrijska smučišča.

Pripravljeni na novo sezono

V SK Poljane so že usmerjeni v novo smučarsko sezono. Med poletnimi

počitnicami so smuči zamenjali rolerji ali tekaški oziroma pohodni čevlji, da si naberejo kar največ kondicije za zimsko obdobje. Čeprav so za klub pomembni rezultati na tekmovanjih, veliko pozornosti namenjajo tudi najmlajšim, ki jih šele uvajajo v smučanje. Vaditelji jim želijo na zanimiv način približati ta šport in druženje na snegu. Razvijajo motoriko in koordinacijo gibanja, spoznavajo uporabo žičniških naprav in pravila obnašanja na smučišču, otroci pa komaj čakajo, da osvojeno znanje pokažejo na Pokalu Ciciban, ki je namenjen prav njim. Nedvomen uspeh je, ko se konec sezone iz štartnega bloka poženejo sami, brez spremstva. Tisti, ki si priborijo odličje, pa to z največjim ponosom pokažejo v vrtcu ali šoli, kar jim da dodatno potrditev in vplije samozavest.

V svoje vrste Smučarski klub Poljane vabi nove smučarje od petega leta starosti, ki se celo leto ob sredah družijo v telovadnici OŠ Poljane, pozimi pa na smučišču Cerkno. Vpisi potekajo v septembru in oktobru, za dodatna pojasnila o načinu dela pa so trenerji na voljo tudi med treningi, ki potekajo ob ponedeljkih in sredah ob 17.30 ter četrtek ob 16. uri v telovadnici OŠ Poljane.

Šesti Pohod bosonogih na Blegoš

V Koči na Blegošu so predzadnjo soboto v avgustu pripravili Pohod bosonogih na Blegoš že v šesti izvedbi.

Jure Ferlan

Kot je povedala Katarina Kozmus, ki je skupaj z možem Alešem aktualna skrbnica koče, je organizacijo pohodov začela že prejšnja oskrbnica in so se lepo prijeli, zato želijo to tradicijo nadaljevati. Tokrat se je pohoda udeležilo 72 pohodnikov, ki jih ni prestrašilo neugodno vreme, saj je prejšnji dan močno deževalo in je bila pot precej mokra.

Pohod so začeli ob 7.30 v Črnem Kalu na višini 1103 metrov nadmorske višine, od koder so krenili preko grebena na sam vrh Blegoša, ki meri 1562 metrov, ter tako bos premagali skoraj 400 metrov višinske razlike. Sledil je še spust do blegoške koče, ki stoji na 1391 metrov nadmorske višine. Vsi pohodniki so prišli do cilja brez poškodb. Vsak je v spomin na pohod prejel spominsko majico, za okrepitev pa še enolončnico. Ker sta v koči dve harmoniki in dve kitari, so jih glasbeno nadarjeni udeleženci pohoda vzeli v roke in veseli družbi zaigrali še

Bosonogi pohodniki ob Koči na Blegošu FOTO: DARKO TRLEP

nekaj domačih viž. Nekateri, kot je pripomnila oskrbnica, so bili nad bosonogo hojo tako navdušeni, da so do izhodišča odšli kar bos. Podobnih bosonogih pohodov je še nekaj po Sloveniji, blegoški

pa je eden izmed višjih. Četrtega oktobra na Blegošu načrtujejo še pohod plešastih, več informacij v zvezi s tem pa se lahko dobi v koči ali na telefonski številki 051 614 587.

čaša sladkega

Alenka Kodelj

Kmečki glas

Knjiga ponuja 120 preprostih in okusnih receptov za sladice, ki vas bodo navdušile skozi vse leto in, ki jih lahko pripravite hitro in enostavno, predvsem pa v kozarcu, po porcijah.

18⁴⁰ EUR

* poština

Trda vezava, 17 x 24 cm, 160 strani, ponatis

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po telefonu št.: 04 201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

SEZONA 25 26

Sokolski dom Škofja Loka

VPIS ABONMAJEV

Koncertni Kristalni abonma
Otroški glasbeni abonma
Otroški pripovedovalski abonma

Dosedanji abonenti:
od 16. do 21. septembra 2025
Novi abonenti:
od 23. do 28. septembra 2025

www.sokolskidom.si

ZAVOD 972, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Poletje pod Starim vrhom

Četudi je poletje čas počitnic in dopustov, pa pod Starim vrhom ne počivajo. Prav nasprotno, s kar dvema pohodoma in vrhuncem dogajanja, prireditvijo Dan oglarjev, poskrbijo za bogato turistično ponudbo in popestrijo dogajanje, ki je v poletnih dneh v Poljanski dolini res pestro.

Hermina Jelovčan

Prvi pohod sredi julija, ki ga imenujejo kar Poletni pohod, je pohodnike tokrat vodil na dokaj neobljuden vrh med polanskimi griči, in sicer na Koprivnik. Koprivnik s svojimi 1393 metri je lahko dostopen hrib skoraj vsakemu pohodniku, a vseeno je vzpon nanj dokaj strm in pohodniki so pošteno grizli kolena, ko so se nanj vzpenjali iz vzhodne strani. Na vrhu je porasel z drevjem in razgled se le tu in tam odpre med bukvami. Pohodniki so na vrhu posedeli in malicali odlične suhe klobase domačega mesarja Petra Šubica, ki so jih prejeli ob vpisu, otroci so čisto potihoma pogledovali proti ograjeni odprtini na vrhu, da ne bi slučajno prebudili zmajčka, ki počiva v jami pod vrhom. Tu lahko prišepnemo, da se pripravlja pravljica o zmajčku iz Koprivnika. Pohodniki so nadaljevali v smeri Blegoša in se po krajšem spustu povzpeli še na skoraj neopazni in pozabljeni Romovec. Sledila je vrnitev proti Javorjam, a so najprej obiskali še Kmetijo odprtih vrat Andrejon in nato potrkali na vrata tudi pri slikarju in kiparju Petru Jovanoviču v Žetini. Rad jim je razkazal svoj mali atelje in nekaj svojih res prelepih umetnin. Naslednji pohod bi sledil že čez štirinajst dni, a je slabo vreme prekrizalo načrte, zato so pohod in prireditev Dan oglarjev prestavili za en teden. Pohod Med gorami je sicer označen tako, da pohodnika vodi

Vodnik Janez in najmlajši pohodnik David na vrhu Starega vrha

FOTO: HERMINA JELOVČAN

preko treh polanskih gričev Koprivnika, Mladega in Starega vrha, a tokrat so pohodniki dobesedno hodili med gorami in se razen Starega vrha izognili ostalih dveh. Najprej so se po južni strani Starega vrha podali proti gozdovom pod Koprivnikom in nato na vojaško cesto, po kateri so nadaljevali pohod najprej do sedla, kamor je Andrejonov Marko pripeljal domačo malico za vse udeležence pohoda; kislo mleko, domačo zaseko in sir ter domače sladke dobrote. Pohodniki so okrepčani in dobre volje nadaljevali pot proti Staremu vrhu in nato mimo Tončkine kočice, od koder so se spustili proti prizorišču 54. Dneva oglarjev, kjer je bilo ob njihovi vrnitvi že zelo živahno.

54. Dan oglarjev

Prireditev Dan oglarjev že vse od vsega začetka tradicionalno poteka na prvo nedeljo v avgustu, a včasih vreme ponagaja in tako je letos prireditev potekala drugo nedeljo v avgustu. Lepo toplo vreme je na Grebljico privabilo veliko množico obiskovalcev. Najprej so lahko zaplesali ob glasbi ansamblov Škurti in Jazbeci, nato pa jih je dolgo v noč zabaval še ansambel Kerlci. Člani turističnega društva so prikazali ročno obdelavo lesa – žagarijo, mojster Franc Bizovičar je praktično pri-

kazal uporabo oglja pri kovaštvu. Marjan Kožuh iz Voklega je predstavil mlin na dizelski pogon. Malce dlje se je napovedovalka zadržala na stojnici Mirka Štiblja, ki je letos poleg svojih pletarskih izdelkov prinesel na ogled tudi repliko meteorita Javorje, saj letos mineva 15 let od potrditve te posebne najdbe. Vrhunec prireditve je prižig kope. Ta čast je letos pripadla Jožetu Prahu, predstavniku Turistične zveze Slovenije, ki praznuje 120 let, druga je kopo prižigala Marta Gornik kot predstavnica PŠ Javorje, ki prav tako praznuje 120 let. Sledili so še Janez Pegam, gost iz Društva oglarjev Slovenije iz Selške doline, Mirko Štibelj, najditelj in lastnik meteorita Javorje, ter predsednik Turističnega društva Žirovski vrh Štefan Bogataj. Glavni kopar Tone Kokelj - Tunč pa je vse navzoče pozdravil s koparskim pozdravom »Naj gori!«. Ko je kopa zagorela, je bil čas za edinstveno tekmovanje – pajsanje hloda, ki je na tej prireditvi tudi že stalnica, prav tako kot zmagovalca tega tekmovanja, to sta oče in sin Štalec. Za popoln zaključek programa pa je poskrbela igralska zasedba Vilma Kos, Peter Cankar in Marko Dolenc, ki je igro tudi napisal in v njej odlično upodobil nekdanjega člana društva in legendo, zidarskega mojstra Hribucovega Toneta.

Mirko Štibelj je kot eden od petih prižgal kopo na 54. Dnevu oglarjev.

FOTO: HERMINA JELOVČAN

Novi pridobitvi cerkve sv. Urbana

Potem ko so bili v preteklih letih opravljeni večji posegi na podružnični cerkvi svetega Urbana nad Gorenjo Dobravo, med drugim je dobila povsem novo ostrešje, protipotresno armiranobetonsko vez, prebeljena pa je bila tudi celotna fasada na cerkvi in zvoniku, so se letos obnovitvena prizadevanja nadaljevala.

Jure Ferlan

Ker so čas in vremenske razmere že precej najedle stara vhodna vrata pod zvonikom, je mizar Ciril Buh iz Žirovskega Vrha Svetega Urbana izdelal nova, ki pa se precej razlikujejo od prejšnjih, obitih s pločevino. Izdelal jih je iz delov kozolca iz 19. stoletja, ki so ga na njihovo domačijo prenesli iz Lučin, pred časom pa so ga porušili.

Iz več kot poldrugo stoletje staranega lesa z utrjeno zunanjo površino je izdelal dve vratni krili, s tem da je zunanjo stran pustil površinsko neobdelano, notranjo stran pa je fino zbrusil, da je vidna čista struktura lesa. Vse je še naoljil, da je les dobil bolj živo barvo in dodatno zaščito. Ohranili so tudi originalno kljuko, ključavnico in okrasna držala, vse je restaviral umetni kovač Andrej Gladek, ki je deloma obnovil, deloma na novo izdelal nasadila vratnih kril, s katerimi sta pritrjeni na kamniti portal. Nova vrata so pomemben simbolni in likovni element na cerkvi in predstavljajo prispevek 21. stoletja na tej častitljivi stavbi, katere začetki segajo v srednji vek ali morda še v antiko, saj je na vrhu Vrbanskega griča še neraziskano arheološko območje. Nad vhodom pa je bil hkrati z novimi vratnimi krili montiran še nov nadstrešek, ki je bil še kako potreben, saj je cerkev svetega Urbana na vrhu hriba močno izpostavljena vremskim vplivom.

Nova vrata in nadstrešek je blagoslovil tratarski župnik Marjan Lampret. FOTO: JURE FERLAN

Postavili so ga s soglasjem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Republike Slovenije, kjer tako starim cerkvam, kot je Urbano, namenjajo še posebno pozornost. Je natančno proporcionalen na celotno stavbo in barvno usklajen. Oboje je na žegnanjsko nedeljo blagoslovil tratarski župnik Marjan Lampret. Pri delih je organizacijsko sodeloval ključar Stanislav Andreuzzi, pomagal je cerkovnik Matic Kavčič ter še nekateri krajani.

30
let tradicije

30
let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

051/ 620-699

Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.

POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Žlebe 98,
 1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
 telefon: 01/ 361 35 89, www.hipnos.si

www.hipnos.si
24-urna dežurna št.: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

VZDRŽEVANJE VOZIL
CITROËN
PEUGEOT

Avtomehanika
Krmelj

Raztopina
AdBlue®
obogatena z aditivi,
ki zmanjšujejo okvare
na sistemih SCR

ClearNOx

Popravilo
modulov
AdBlue®
na vozilih
Citroen
in Peugeot

NEODVISNI SERVIS ZA VOZILA
CITROËN in PEUGEOT

Avtomehanika Krmelj
 Matjaž Krmelj s.p.

Gorenja Dobrava 7, 4224 Gorenja vas
 tel.: **04/510-74-40**, GSM: **031/635-361**

Delovni čas: od 7. do 17. ure, sobota po dogovoru

Afriška izkušnja ju je zaznamovala

Zdravnika Jan Urh in Maruša Mlinar Urh, trenutno specializanta družinske medicine v ambulanti Pro vita v Gorenji vasi, sta se jeseni leta 2023 udeležila dobre tri mesece trajajoče humanitarne medicinske odprave v Keniji. Svoja doživetja sta predstavila na kulturnem večeru v Šubičevi hiši, pripravljena pa sta jih deliti tudi z bralci Podblegaških novic. V imenu obeh se je pogovarjala Maruša.

Jure Ferlan

Zakaj sta se odločila za udeležbo na humanitarni medicinski odpravi?

Za udeležbo na odpravi sva se navdušila že v zadnjih letnikih študija, ko sva obiskovala izbirni predmet tropska medicina, ki je tudi pogoj za udeležbo na odpravi. Predavanja na izbirnem predmetu organizira sekcija za tropsko in potovalno medicino. Tam sva izvedela, kako potekajo odprave v trope ter kakšen je njihov namen. Zdravniki, ki so predavali, so bili tudi sami člani odprav, mnogi med njimi večkrat, in hitro si lahko začutil njihovo navdušenje in posebno spoštljiv odnos do dela in življenja v Afriki. Delovali so sproščeni, preprosti, dostopni in zdelo se nama je, da ti najbrž tak odnos do življenja in dela »podari« Afrika, zato sva jo želela doživeti tudi midva. Poleg tega so bili motivi, ki so naju vodili k odpravi, tudi nove izkušnje v nekoliko drugačnem delovnem okolju, želja po pomoči ter spoznavanje nove kulture in načina življenja v Keniji.

Odločitev verjetno zahteva kar nekaj poguma in priprav, kako sta se s tem soočila vidva?

Seveda, odločitev za odpravo je za sabo potegnila tudi kar nekaj skrbi in stresa. Najprej je bilo namreč treba sestaviti ekipo. Nama so se v ekipo pridružili še zdravnik Žan Černe, zobozdravnik Filip Dolšak in medicinska sestra Eva Ojsteršek. Na srečo smo se z ekipo dobro ujeli, zato so priprave hitro stekle. Zbrati smo morali kar nekaj sanitetnega materiala ter okoli 20 tisoč evrov finančnih sredstev, s katerimi smo nato pokrili stroške prevoza, zdravil, materiala ter bivanja na odpravi. Finančna sredstva smo zbirali na raznih stojnicah, pomagale so nam številne župnije – tudi v Poljanski dolini, na pomoč so nam z donacijami priskočila nekatera podjetja. Pri zbiranju starih očal in zdravil so nam pomagali domovi starejših občanov ter optike. Po približno devetih mesecih intenzivnih priprav smo zbrali dovolj sredstev in materiala, da smo celotno odpravo izpeljali, kot je bilo zadano. Tik pred odhodom je bilo prisotne tudi nekaj treme, povezane s samim potovanjem tako daleč od doma in za toliko časa. Vedela sva namreč, da bomo

Jan in Maruša sta svoja izjemna doživetja predstavila na predavanju v Šubičevi hiši.

FOTO: JURE FERLAN

tam živeli v drugačnih razmerah, kjer ne bo na voljo vsega »razkošja«, ki smo ga vajeni v Sloveniji, ter da tudi zdravstvena oskrba (razen naša lastna), v primeru, da pride do kakšnega neželenega dogodka/bolezni, ne bo samoumevna.

V kateri predel Kenije sta šla in kakšne so zdravstvene razmere tam?

Naša odprava je delovala v majhni vasici Majiwa, ki je locirana na jugozahodu Kenije, blizu meje z Ugando. Predel, kjer smo delovali, se nahaja v regiji Nyanza. V tem delu živi etnična skupina Luo. Gre za slabo razvit predel Kenije, kjer se prebivalci večinoma preživljajo s samookrbnim kmetijstvom in ribištvom. Predel je endemičen za malarijo, značilna pa je tudi visoka prevalenca HIV-a. Zdravstvene razmere tam so slabe. V manjšem mestu Bondo, ki je od naše klinike oddaljen dobrih 10 kilometrov, sicer deluje bolnišnica, vendar je v Keniji velika večina zdravstvenih storitev samoplačniških, večina tamkajšnjega prebivalstva pa si jih zelo težko privošči. Zato so toliko bolj hvaležni za kliniko v Majiwi, ki pa deluje probono. Glas o naši kliniki je segel zelo daleč, obiskovali so nas tudi pacienti iz krajev, oddaljenih več kot 50 kilometrov.

Kakšni so bili prvi vtisi in organizacija dela ter vajin vsakdan (hrana, stanovanja ...)?

Čeprav smo od prejšnjih odprav dobili številne informacije o tem, v kakšne razmere se odpravljamo, pa smo bili ob prihodu v Majiwo vseeno malo presenečeni. Deloma v pozitivnem smislu, nad čudovito naravo, cvetočimi drevesi, mirom in glasnim petjem ptic ob jutrih, deloma pa tudi v negativnem smislu, nad stanjem klinike, bivalnimi prostori, zažiganjem odpadkov itd. Ampak smo se vsega kaj hitro navadili – no, razen smradu ob sežiganju odpadkov. Že naslednji dan po prihodu smo začeli delo na kliniki. Prvi dan smo delali skupaj s predhodno odpravo, da so nas malo »uvedli« in razložili, kako delo poteka. Sprva je bilo težko, saj samostojnega kliničnega dela kot diplomanti medicine še nismo bili kaj dosti vajeni, pa tudi nekatere bolezni so tam drugačne, kot jih srečujemo v Sloveniji. Poseben izživ je predstavljala tudi vrzel med močno različnima kulturama in razumevanjem zdravja ter skrbi za zdravje. Pri kulturni razliki nam je bil v veliko pomoč Marvin, ki je tamkajšnji domačin, zdravnik in vodja klinike. Glede zdravstvenih stanj pa smo vedno imeli tudi možnost konzultacije s specialisti doma v Sloveniji. Na kliniki smo delali od ponedeljka do petka od 8. ure dalje. Zaključili pa smo, ko smo pregledali vse paciente tistega dne, običajno okoli 15. ure. Stanovali smo v neposredni

bližini klinike na posestvu gospoda Gaye, ki že od samega začetka slovenskih odprav v Majiwi gosti ekipe. Hrana pa nas je prav tako pozitivno presenetila. Večinoma jedo hrano rastlinskega izvora, z malo sestavinami, ki jih imajo na voljo, pa znajo pripraviti zelo okusne jedi.

Kako so člane odprave sprejemali tamkajšnji prebivalci?

Tako naši pacienti kot tudi drugi prebivalci Majiwe so nas zelo lepo sprejeli. Pacienti, ki so prihajali na našo kliniko, so nam na različne načine izkazovali hvaležnost za naše delo, vse od lepih besed pa do raznih daril, kot je sveže sadje in druge domače dobrote. Prebivalci so nas vabili k njihovim nedeljskim bogoslužjem, kjer nas je ob prihodu vselej po mikrofону prijazno nagovoril tudi njihov pridigar in se nam zahvalil za prihod. Večkrat so nas povabili tudi na njihove domove in nas tam pogostili.

So razlike med našim in kenijskim zdravstvom velike?

Vsekakor, razlike so ogromne. V Keniji v času našega delovanja namreč niso imeli sistema zdravstvenega zavarovanja, zato so tam skoraj vse zdravstvene storitve plačljive. Kot sva že omenila, pa si večina prebivalstva te zelo težko privošči. Mnogi

so namreč brez dohodkov oziroma so njihovi dohodki minimalni in jih namenijo za nakup hrane in drugih osnovnih dobrin. Za zdravstvo denar po navadi ne ostane. Zato veliko ljudi dolgo odlaša, preden obišče zdravnika, dostikrat ga obiščejo tudi prepozno. Žal tudi kakovost zdravstvene oskrbe v tamkajšnjih zdravstvenih ustanovah ni najboljša. Tudi tam se namreč spoprijemajo z velikim pomanjkanjem zdravstvenega kadra. Po podatkih World Bank open data iz leta 2022 naj bi bilo v Keniji le 0,1 zdravnika na tisoč prebivalcev. Zaradi navedenih razlogov je zdravstveno varstvo prebivalstva zelo slabo. Številne bolezni, ki so pri nas dobro ozdravljive, so tam smrtno, žal tudi pri otrocih.

Kakšni so bili delovni izzivi in katere izkušnje sta pridobila pri tem?

Med delom smo se spoprijemali s številnimi izzivi. Precej omejeni smo bili z diagnostičnimi metodami, na voljo smo namreč imeli samo urinske lističe, hitre teste za malarijo in HIV ter hemoglobinometer, zato smo se morali precej zanašati na klinični pregled in anamnezo, ki pa je zaradi jezikovne bariere prav tako bila svojevrsten izziv. Večina pacientov namreč ni znala angleško, zato so nam pri delu pomagali prevajalci. Pri takem,

posrednem načinu komunikacije pa se marsikatera informacija žal izgubi. Spoprijemali smo se tudi z omejenim naborem sanitetnega materiala in zdravil, s katerimi smo lahko razpolagali. Prav tako niso bile ravno sijajne higienske razmere, na kliniki namreč ni na voljo tekoča voda, zato smo uporabljali vodo iz rezervoarja za kliniko. Delo v takih razmerah pa nam je pustilo dragocene izkušnje! Naučili smo se znati in z malo viri narediti veliko.

Kako po vrnitvi gledata na razmere v Sloveniji, tudi zdravstvene?

Predvsem s hvaležnostjo za vse, kar imamo. Ko doživiš Afriko, res vidiš, v kakšnem razkošju živimo. Ceniti začneš male stvari, kot so topel tuš, sanitarije, poln hladilnik, elektrika brez izpadov ... Tudi z vidika zdravstva imamo v Sloveniji razkošje, ki bi ga morali bolj ceniti. Vsekakor je v našem zdravstvenem sistemu veliko prostora za izboljšave, pa vendar je dostopnost do zdravnika pri nas mnogo boljša kot marsikje po svetu. Tudi kakovost zdravstvene obravnave je v Sloveniji odlična. Bolnik, ki pri nas res potrebuje zdravstveno obravnavo, jo v večini primerov dobi, največkrat tudi v primernem času, kar pa za Kenijo in tudi druge države v razvoju žal nikakor ne drži.

OČESNA ORDINACIJA IN OPTIKA ŽIRI

VELIKI SEPTEMBRSKI PRIHRANEK

očala do 200 €	25 % popusta
od 201 € do 400 €	29 % popusta
od 401 € do 600 €	33 % popusta
od 601 € do 1000 €	36 % popusta

+ brezplačen pregled

NAROČITE SE NA PREGLED 064 274 666

VSA SONČNA OČALA

od **35 %**

do **60 %** **POPUSTA**
(tudi z vašo dioptrijo)

*velja meseca septembra

www.o-o.si

Jubilej župnije

Župnija Javorje v teh dneh zaznamuje 150. obletnico ustanovitve. Leta 1875 je postala samostojna župnija z dvema podružnicama, in sicer svetim Brikcijem v Četeni Ravni in svetim Valentinom na Jarčjem Brdu.

Hermína Jelovčan

Območje javorske fare je do leta 1875 sodilo pod Župnijo Poljane in je delovalo kot lokalija s stalnim župnikom. Leta 1765 se je javorska občina izločila iz poljanske župnije in ustanovljen je bil vikariat in s tem je v Javorje prišel tudi duhovnik. V Javorjah so leta 1779 zgradili slabo majhno stanovanje za duhovnika v leseni stavbi, ki je služila tudi za mežnarijo. Kasneje so zgradili boljše zidano župnišče. Želje po samostojni župniji so dolgo tlele med Javorci. Leta 1875, ko je v Javorjah deloval župnik Matevž Jereb, pa se je fara Javorje osamosvojila in postala samostojna Župnija Javorje. Sledile so večje obnove farne cerkve svetega Tilna. Cerkev na tem mestu je opisana že v Loškem urbarju iz leta 1501. V letih po ustanovitvi fare je cerkev doživela še več prenov, dozidali so dve bočni kapeli, iz katerih so

Župnija Javorje v teh dneh zaznamuje 150. obletnico ustanovitve.

FOTO: KATJA JELOVČAN

kasneje sicer odstranili oltarje, obnovili glavni oltar, postavili orgle, obnovili zvonik in nadomestili med vojno odtujena dva zvonova. Župnija Javorje je po površini dokaj velika, saj obsega vasi Javorje, Murave, Dolenčice, Dolenjo in Gorenjo Žetino, del Gorenje Ravni, Četeno Ravan, Podvrh, Zapreval, Mlako, Jarčje Brdo in Krivo Brdo. Župnija je zelo živa in število prebivalcev se iz leta v leto povečuje. Zadnjo obnovo pa je doživel zvonik. Na predvečer praznika so v cerkvi pred izpostavljenim Najsvetejšim potekale pete litanije, ki so jih peli Javorski pevci, sledilo je odprtje razstave Križev pot, del domačega umetnika, kiparja in slikarja Petra Jovanoviča, ki je na ogled postavil svoje grafike. Predstavljenih je štirinajst postaj

križevega pota, 15. je vstajenska. Vse slike so uokvirjene, narisane na črnem papirju s srebrnim in zlatim tušem. Praznovanje se je nadaljevalo na nedeljsko jutro, ko so zvonovi svečano oznanjali praznik farnega žegnanja ob godu sv. Tilna in praznovanje 150-letnice župnije Javorje. Praznično sveto mašo je vodil nadškof Stanislav Zore. Najprej sta nadškof Stanislav Zore in župnik Ciril Istenič blagoslovila prenovljeni zvonik, nato pa se je množica vernikov preselila v domačo farno cerkev, ki pa tokrat ni mogla sprejeti vseh in več kot polovica jih je ostalo zunaj. Po svečani maši je sledila pogostitev pri župnišču pod šotorom, kjer je prav vsak lahko okusil dobrote domačih gospodinj, ki so se tokrat res potrudile in pripravile peciva in dobrot dovolj za vse.

Prikaz starih kmečkih opravil

Zadnji konec tedna v juliju je Turistično društvo Žirovski vrh pripravilo 28. Praznik žetve.

Mateja Rant

V Žirovskem Vrhu Sv. Urbana je bilo tako tudi letos mogoče spoznati, kako je bilo videti delo na kmetiji, ko so še vse delo v glavnem opravljali ročno. Na njivi pšenice je Olga Šubic prikazala, kako so želi žito s srpom, v pomoč sta ji bili Tinkara Kavčič in Ema Oblak, ki sta tokrat prvič dobili srp v roke. V nadaljevanju so nato žito povezali v snope, te naložili na voz in jih odpeljali v kozolec sušiti, da so bili nato nared za mlatenje s cepci, s katerim so ločili zrnje od slame.

Ko so žito omlatili, je bilo treba še ločiti zrnje od plev. Na prireditvi so prikazali, kako so včasih to počeli: ali z vrtenjem nežke, ki je zahtevala precej močna pljuča tistega, ki je moral sproti spihati pleve, ali z leseno napravo za čiščenje žita. Tokrat so prikazali še eno napravo, ki so jo uporabljali včasih – stopo, s

Prikaz žetve v Žirovskem Vrhu Sv. Urbana FOTO: TINA DOKL

pomočjo katere so iz določenih žit pripravili kašo. Prireditve so tudi letos popestrili s komično igro v poljanskem narečju, tokrat z naslovom Tabuš tamlada avtorice Tončke Oblak, ter ponudbo na stojnicah.

Prireditve, razstave, dobre knjige

Poletje se je poslovilo in pred vrati so nove prireditve in dogodki v naših knjižnicah.

Bernarda Buh

Med poletjem ste bili občani občine Gorenja vas - Poljane zelo pridni obiskovalci knjižnice. V povprečju si je vsak dan, ko je bila knjižnica odprta, knjige izposodilo 170 članov. Za vas smo pripravili 110 otroških, 70 mladinskih in 70 odraslih vrečk presenečanja. Te še vedno predstavljajo veliko zadovoljstvo med obiskovalci. Mladi bralci so si lahko prislužili kuponček za sladoled in to možnost je izkoristilo 30 otrok.

V mesecu juliju smo z Društvom prijateljev mladine Škofja Loka izvedli dve ustvarjalni delavnici za otroke. Na prvi so otroci barvali kamne in jih nato sestavili v dve dolgi kači, ki vas še vedno pozdravljata s terase ob vhodu v knjižnico. Druga delavnica je bila namenjena izdelavi meduz iz papirja. Prekrasne izdelke si vse do konca septembra lahko ogledate v otroškem razstavnem kotičku. Razstavni prostor na hodniku vstopa v knjižnico do oktobra ponuja ogled čipk, ki so jih izdelale članice Klekljarskega društva Deteljica Gorenja vas.

Prireditve v knjižnici

Z oktobrom se v knjižnicah začenejo prireditve za otroke in odrasle. Nadaljevali bomo pravljíčne urice tako za naše najmlajše kot malo starejše otroke. V programu ostaja pravljíčna ustvarjalnica, prav tako bomo ponovno brali skupaj z živalmi. Vsak mesec pripravimo novo knjižno uganko ter ustvarjalne rokodelnice. Odrasli obiskovalci knjižnice se boste lahko vsak mesec udeležili Četrtkovega večera s knjižnico, na katere se bomo trudili povabiti zanimive goste. Enkrat mesečno pa vabljeni na delavnico Trening možganov, ki jo bo vsak drugi torek v mesecu v dopoldanskem času pripravljala Petra Čelik. Treba se je predhodno prijaviti.

Novost pred knjižnico

Veliko obiskovalcev je že opazilo, da ponujamo novo storitev, to je vračilo gradiva zunaj delovnega časa knjižnice v za to posebej namenjen boks za vračanje gradiva. Ta se nahaja na zgornjem parkirišču Sokolskega doma. Poleg boksa bomo prestavili tudi paketnik za prevzem gradiva. Tako boste imeli uporabniki knjižnice možnost obe storitvi (prevzem in izposoja

Na poletni delavnici so otroci barvali kamenčke. FOTO: ARHIV KNJIŽNICE

gradiva, ko je knjižnica zaprta) urediti na enem mestu.

Napovedujemo

Oktobra bo v razstavnem prostoru knjižnice zaživela nova razstava z naslovom Z lutko v svet pravljíc. Avtorica Dragica Toplišek Tušar je pred leti že razstavljala v naših prostorih. Razstava je doživela tako velik odziv in prejela toliko pohval, da smo se odločili njena dela ponovno uvrstiti v repertoar naših razstav. Veselimo se, da bodo pravljíčni junaki ponovno popestrili vaš vstop v naše prostore. Če si jih želite ogledati med prvimi, vas vabimo, da se nam pridružite na odprto razstavo, ki bo v petek, 3. oktobra, ob 17.30.

V okviru prvega Četrtkovega večera s knjižnico v goste prihaja Damjan Slabe, ki nas bo popeljal na potep po Islandiji. Damjan bo skozi besedo in fotografijo predstavil obe plati Islandije – njeno surovo, zahtevno zimsko podobo in barvito, radodarno poletno podobo. Pridružite se nam v četrtek, 23. oktobra, ob 19. uri v mali dvorani Sokolskega doma v Gorenji vasi.

Vabimo k sodelovanju

Kot smo že zapisali v eni izmed prejšnjih števil Podbegaških novic, se je Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka pridružila projektu Ulice zdravja in samooskrbe, ki ga sofinancira Evropska unija. V okviru tega projekta bomo v treh enotah naše knjižnice vzpostavili Knjižnico semen, kjer si bodo lahko naši uporabniki semena izposodili,

jih posadili in jih nato prinesli nazaj. Projekt bo spomladi zaživel tudi v Krajevni knjižnici Gorenja vas/Poljane. V sklopu projekta se na območju občin Gorenja vas - Poljane, Žiri, Škofja Loka in Železniki vzpostavlja register zemljišč, ki so zapuščena, neobdelana, degradirana ali javna in bi lahko imela potencial za razvoj samooskrbe z vodo, hrano ali energijo. Na podlagi zbranih podatkov bo oblikovan register takšnih površin, v nadaljevanju pa se bo za vsako od vključenih občin pripravil podroben načrt preureditve izbranih zemljišč. Projekt je trenutno v fazi zbiranja informacij o potencialnih površinah in vzpostavitve registra. Če v svoji okolici, na območju katere izmed sodelujočih občin opazite zemljišče brez uporabne vrednosti, vi pa v njem vidite priložnost za razvoj samooskrbe, vas vabimo k sodelovanju.

Podatke o zemljišču lahko oddate na obrazcu na spletni strani (www.prunus.si/evropski-projekt) ali pa jih pošljete po e-pošti na naslov: info@prunus.si. Potrebujemo točno lokacijo zemljišča, fotografijo zemljišča in vaš predlog za preureditev (npr. za pridelavo hrane, zbiranje deževnice, postavitve skupnostnega vrta, pridelavo energetskih rastlin ipd.).

V knjižnici je vedno pestro, vedno se kaj dogaja, knjige pa že same po sebi kličejo po obisku. Naj bodo dolgi jesenski večeri, ki so pred vrati, prepleteni tudi s knjigo. Dobra zgodba je vedno nekaj, kar nas sprosti, nas odpelje v druge svetove in nas pomiri pred spanjem ali pa prebudi ob jutranji kavi.

September, oktober 2025

19. september ob 9. uri

Delavnica ljudskega petja v Dvorcu Visoko

Kraj: Dvorec Visoko. Prijave in več informacij: lucija@zavodo.org. Organizira: Zavod Poljanska dolina in Zavod O.

20. september ob 9. uri

Jesenski pohod s TD Stari vrh

Kraj zbora: V Zgornji Luši pri nekdanji trgovini. Prijave na: herminajelovcan@gmail.com ali na 040 190 701 (Janez Štrum). Organizira: Turistično društvo Stari vrh.

20. september, 18. oktober ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po Šubičevi hiši

Več informacij: zavod@poljanskadolina.com ali 051 200 890. Organizira: Zavod Poljanska dolina.

20. september ob 10. uri

Dan slovenskega športa

Kraj: Pod Sokolskim domom. Organizator: Širm, Strelsko društvo Gorenja vas, Kolesarsko društvo Belaunce, Sokolci – Šola zdravja.

20. september od 14. ure dalje

Oktoberfejest in 10 let Polanskega šanka

Kraj: Dvorec Visoko. Ob 20. uri veselica z Raubarji. Vstop je prost. Organizira: Zavod Poljanska dolina.

23. september ob 17. uri

Ustvarjalna delavnica Zapestnice s tehniko makrame

Kraj: Šubičeva hiša. Prijave: lucija@zavodo.org. Vstop prost. Organizira: Zavod Poljanska dolina.

24. september ob 19. uri

Predavanje Alojza Demšarja o nekdanji žirovski in poljanski cerkvi sv. Martina

Kraj: Šubičeva hiša. Organizira: KD dr. Ivana Tavčarja Poljane in Zavod Poljanska dolina.

1. oktober od 16. do 17. ure

Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola

Kraj: Sestranska vas 14. Organizira: KORK Gorenja vas.

3. oktober ob 17. uri

Lovska večerja

Kraj: Dvorec Visoko. Več informacij in prijave do 1. oktobra na 030 489 177 ali dvorec.visoko@poljanskadolina.com. Organizira: Zavod Poljanska dolina.

4. oktober ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po utrdbi Rupnikove linije na Golem Vrhu

Kraj: Goli vrh. Za večje skupine pokličite na 031 720 573 ali zavod@poljanskadolina.com. Organizira: Zavod Poljanska dolina in Razvojna agencija Sora.

4. oktober ob 12. uri

Lovski praznik na Visokem

Kraj: Dvorec Visoko. Organizira: Zavod Poljanska dolina skupaj z Lovskimi družinami Gorenja vas - Poljane.

9. oktober ob 10. in 17. uri

Vodenje po Fartunovem mlinu

Kraj: Hotovlja 31. Organizira: Zavod Poljanska dolina, Stanislav Fartuna in Razvojna agencija Sora.

9. oktober ob 11. in 16. uri

Vodenje po Kovačiji Bizovičar

Kraj: Hotovlja 48. Organizira: Zavod Poljanska dolina, Kovačija Bizovičar in Razvojna agencija Sora.

11. oktober ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po Dvorcu Visoko

Kraj: Dvorec Visoko. Organizira: Zavod Poljanska dolina in Razvojna agencija Sora. Več informacij: dvorec.visoko@poljanskadolina.com ali 030 489 177.

11. oktober ob 10. uri

Odkrivanje skrivnosti utrdbe Rupnikove linije na Golem vrhu s Škofovim Franceljnom

Kraj: Zbor pred utrdbo na Golem vrhu. Organizira: Zavod Poljanska dolina, TD Gorenja vas in Razvojna agencija Sora.

14. oktober ob 19. uri

Predavanje: Zmenek z gobami – Romina Pleško

Kraj: Šubičeva hiša. Organizira: Zavod O skupaj z Zavod Poljanska dolina.

21. oktober ob 19. uri

Potopisno predavanje Irma Dolinar: Bosanske piramide

Kraj: Šubičeva hiša. Organizira: Zavod O skupaj z Zavodom Poljanska dolina.

* Morebitne spremembe pri organizaciji dogodkov preverite pri organizatorjih.

** Za še več dogodkov, spremljajte spletno stran www.poljanskadolina.com (zavihek dogodki) ali pa poskenirajte QR kodo za koledar dogodkov.

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

24-URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE
GORENJA VAS - POLJANE

www.pogrebnik.si

cvetličarna
DALIJA

pri pokopališču v Žabnici

070 443 902

✉ cvetlicarna@pogrebnik.si

📱 Cvetličarna Dalija

**IZKOPI IN
UREJANJE OKOLICE**

031 223 091

• TLAKOVANJE
• UREJANJE VRTOV
• IZKOPI Z MINI BAGROM

Tretji ribiški piknik

Ob koncu poletja, praviloma na nedeljo pred začetkom novega šolskega leta, Ribiška družina Visoko, ki pokriva občino Gorenja vas - Poljane, pod kozolcem ob Dvorcu Visoko organizira Ribiški piknik.

Jure Ferlan

Kot že ime pove, imajo na njem glavno vlogo ribe. Letos je potekal zadnji nedeljo v avgustu med 11. in 16. uro. To je v času kosila, saj ribiči želijo ponuditi sveže ocvrte postrvi obiskovalcem, da jim tega na to nedeljo ni treba pripravljati doma. Kot je povedal tajnik Družine Cveto Tušar, so poleg ocprtih ameriških postrvi oziroma šarenk, ki so jih nabavili v ribogojnici v Gorenji Trebuši, imeli na zalogi tudi klobase za tiste, ki jim ribe niso najljubša jed. Postrvi so postregli s krompirjevo solato in tržaško omako. Pripravili so

Ribiški piknik na zadnji nedeljo v avgustu je bil dobro obiskan. FOTO: JURE FERLAN

okrog 400 porcij, z obiskom pa so bili zelo zadovoljni. Letos so na podlagi preteklih izkušenj pripravili dve koriti za cvrtje, da je priprava rib potekala karseda hitro in ni bilo čakalnih vrst, za strežbo pa so skrbele tri usposobljene natakarike. Pripravo in cvrtje rib je vodil izkušen gostinec Jani Bogataj skupaj z Anico Čimžar in Simono Štucin, sodelovala pa je še velika ekipa prostovoljcev, v glavnem članov RD Visoko. Poleg okrepčila s hrustljivo ocvrtimi postrvmi je bilo možno ugibati težo velikega pršuta, ki

je visel na tramu kozolca. Srečnež, ki ga je odnesel domov, je ocenil, da tehta 9,3 kilograma. V Družini se zahvaljujejo vsem sodelujočim, ki so s svojim delom omogočili ta največji družabni dogodek, ki ga imajo v letu, še posebej Milanu Brencetu s kmetije Pustotnik, ki je prijazno posodil hladilni kombi, s katerim so pripeljali postrvi na lokacijo piknika. Zavod Poljanska dolina pa jim je naproti stopil z ugodnejšo ceno najema kozolca. Ribiči vabijo na piknik zopet prihodnje leto.

ABONMA ZA ŠIROKE NASMEHE

TUDI LETOS VAS BO V KULTURNEM DOMU SV. DUH V DOBRO VOLJO SPRAVLJAL GLEDALIŠKI ABONMA SMEJMO SE.

Ko jesen zavzame naše kraje, je čas, da odrska toplina ogreje srca, smeh pa razmiglja mišice. Gledališki abonma **Smejmo se** v Kulturnem domu Sv. Duh v Škofji Loki tudi letos prinaša pet izvrstnih komedij, ki bodo poskrbele za obilico dobre volje.

Vlado Novak nas bo v monokomediji **Kralj ulice** popeljal v svet Jožeka, preprostega moža, ki s srčnostjo in toplino postane pravi kralj vsakdana. Prešernovo gledališče Kranj prihaja z ostro in duhovito predstavo **Gospodarji neumnosti**, kjer smeh postane orožje proti nesmiselnim odločitvam oblastnikov. Brechtova satira **Malomeščanska svatba** se bo odvijala za svatbeno mizo, kjer se

pod krinko praznovanja s krepko mero humora razkrivajo skrivnosti in značaji posameznikov svatovske družine. V predstavi **La La Lajf** bosta Perica Jerković in Robert Petan z improvizacijo, skeči in glasbo dokazala, da je življenje najlepše, ko ga vzamemo s kančkom lahkotnosti, komedija **Iščem moža s kulturo srca** pa nam bo s toplino in humorjem razgrnila svet romantičnih zmenkov in iskanja prave ljubezni.

Vpis abonmaja vam prinaša stalno mesto v dvorani, ugodno ceno ogleda predstav, predvsem pa pet večerov, polnih smeha in dobre volje v najboljši družbi. Vabljeni k vpisu.

051 606 220
WWW.SMEJMO.SE

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Zvesti pokrovitelj dogodkov zavoda Smejmo se

MKL
systems
www.mkl-systems.si

Letos so tudi v Novi Oselici zabeležili rekordno število udeležencev. FOTO: DAVID RUPNIK

Rekordno število otrok na oratoriju

V avgustu je v Novi Oselici pod geslom Ne boj se, zasveti! potekal oratorij za otroke iz Stare in Nove Oselice. Letos so tudi v Novi Oselici zabeležili rekordno število udeležencev, in sicer 84.

Lidija Razložnik Čeferin

Otroci so na oratoriju na zanimiv in zabaven način spoznali življenje blaženega Lojzeta Grozdeta, slovenskega mučenca, tudi zavetnika mladih, pesnikov, študentov in dijakov. Izbirali so lahko med številnimi delavnicami, največ zanimanja so pritegnile eksperimentalna, športna in kuharska delavnica. Vsak dan so potekale tudi velike igre, kjer so otroci nabirali žetone, vsakič z drugačno temo in igrami.

Otroci so imeli priložnost spoznati različne poklice. Letos so jih obiskali čebelarji, slovenska vojska in reševalna enota iz Škofje Loke. »Termin oratorija v drugi polovici avgusta je za dve manjši župniji več kot primeren, kar se kaže tudi v številu otrok, ki se ga udeležijo, in posledično številu animatorjev. Pridejo tudi iz okoliških župnij, kar nam pomaga pri večji raznolikosti oratorija,« pojasni Alen Peternelj, ki je oratorij vodil drugič zapored skupaj s sovoditeljem Davidom Pintarjem. Presenetilo ga je rekordno število prijav,

poudari pa tudi, da so bili letos animatorji, bilo jih je 25, pri svojem delu veliko bolj samostojni kot pretekla leta, saj so za veliko stvari poskrbeti sami. »Letošnji oratorij je bil zame eden izmed boljših tudi zaradi animatorjev, saj so dokazali, da znajo biti samostojni in odgovorni. Oratorij mi pomeni veliko, saj se ob delu z otroki, ki mi je v veliko veselje, sprostim,« je še povedal Alan Peternelj. Hvaležen je za pomoč pri vodenju, ki so mu jo nudili nekateri animatorji, župnik duhovnik Marjan Lampret in starši.

Letos veliko citrarjev

Planinsko društvo Sovodenj je v avgustu pred planinsko kočo na Ermanovcu pripravilo že 31. Srečanje citrarjev in harmonikarjev.

Mateja Rant

Na letošnjem srečanju se je predstavilo precej več citrarjev kot pretekla leta, skupaj kar 19, harmonikarjev pa je bilo 13, razen tega pa so srečanje popestrile še tri glasbene skupine: Poljanski godci, Seniorji ter Jožef in Jožica Rekar. Medtem ko so med citrarji prevladovali mladi, pa so bili harmonikarji večinoma pripadniki starejše generacije. Najstarejši je bil s 86 leti Ivan Simonič, ki se že vrsto let udeležuje srečanja na Ermanovcu. Harmonikarji so publiko razveseljevali predvsem z melodijami Slakovih, Avsenikovih in ljudskih skladb, pri citrarjih pa je bilo slišati tudi filmsko in klasično glasbo. »Dobra tretjina udeležencev je letos prvič nastopila na Ermanovcu, ostali pa so že naši stalni gostje, saj se mnogi radi vračajo,« je pojasnila Milka Burnik iz Planinskega društva Sovodenj.

Najstarejši udeleženec je bil s 86 leti Ivan Simonič, ki se že vrsto let udeležuje srečanja na Ermanovcu. FOTO: MATEJA RANT

PLESNI TEČAJI

ZA ODRASLE

Pridružite se nam:

18. OKTOBRA 2025

Naša plesna skupnost pripravlja
začetek plesnega tečaja
družabnih plesov.

Foxtrota, Disco Swinga, Angleškega
in Dunajskega valčka...

Začetni tečaj:	SOBOTA	17:00
1. stopnja:	SOBOTA	18:15
Izpopolnjevalni tečaj:	SOBOTA	19:30

PRIJAVE SPREJEMAMO NA: WWW.SC-ZIRI.SI

PLES ZA

MLADE DAME

Pridružite se nam:

2. OKTOBRA 2025

Hip-hop program za vse mlade dame in
ženske, ki radi plešejo – skupaj
ustvarjamo edinstvene koreografije.

HIP HOP

ČETRTEK 20:00

ŠPORTNA DVORANA ŽIRI
več info.: sreco@trimas.si

Trim & As

080 1235

agencij@ČELIK

Agencija Čelik,
zavarovalniško zastopanje d.o.o.

zavarovanje za:

avto

hišo

podjetje

življenje in pokojnino

- REGISTRACIJA VOZILA
- ODJAVA VOZILA IZ PROMETA
- PREPIS VOZILA

BIROTA

BIROTA, dejavnost javne uprave, d.o.o.

NOVA OPEL FRONTERA

SUPERJUNAKINJA VAŠEGA VSAKDANA

- / Zasnovana za vsak dan:** samozavestno opravi vse vaše dnevne izzive
- / Praktična:** v 8 urah na navadni vtičnici za 2,75 €** napolnite baterijo za vsaj 100 km
- / Uporabna:** z močjo 83 kW (113 KM) ter baterijo z (uporabno) zmogljivostjo 44 kWh in dosegom do 305 kilometrov***

OD 16.990 €*

Z OPEL FINANCIRANJEM IN
Z ŽE VKLJUČENO SUBVENCIJO

5 LET
JAMSTVA

avtotehna | VIS
ŠKOFJA LOKA

ŽELIM PONUDBO

* Cena velja ob nakupu na Opel Financiranje za model Opel Frontera Electric Edition, električni motor (83 kW/113 KM) s 44 kWh baterijo in avtomatskim menjalnikom ter vključuje subvencije Borzena, ki znaša 7.200 € za vozila vrednosti do 35.000 €. **Na splošno se ocenjuje, da bo povprečna cena kilovatne ure električne energije za gospodinjstva v letu 2025 znašala približno 0,15 €/kWh. Cena ne vključuje stroška omrežnine, saj se le-ta lahko za posamezno gospodinjstvo precej razlikuje glede na porabne navade in dogovorjeno moč. Poraba električne energije (kombinirano, WLTP) 18,2–18,5 kWh/100 km in izpusti CO₂ 0 g/km; doseg (kombinirano, WLTP)*** do 305 km (odvisno od vgrajene opreme). Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Ob nakupu prejmete brezplačno tudi Opel FlexCare podaljšano jamstvo in asistenco za 2+3 leti (vključuje dvoletno pogodbeno garancijo) oziroma do 200.000 km. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe, saj je navedena ponudba veljavna v času priprave na tisk. Slika je simbolna. Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si ali pri prodajnih svetovalcih v salonih Opel Avtotehne VIS. Avtotehna VIS, d.o.o.

Avtotehna VIS Škofja Loka
Grenc 37, 4220 Škofja Loka
04 504 40 10
info@avtotehna-vis.si

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si